

SPOLEČENSKÉ A KULTURNÍ CENTRUM V LITOMĚŘICÍCH

DIPLOMNÍ PROJEKT ZS 2014/2015 FA ČVUT
ÚSTAV INTERIÉRU A VÝSTAVNICTVÍ

VEDOUCÍ PRÁCE: doc. akad. arch. VLADIMÍR SOUKENKA
AUTOR: Bc. JAROSLAVA MERHOUTOVÁ

18-09-2014

15115

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

ZADÁNÍ diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: **Merhoutová Jaroslava**

datum narození:

akademický rok / semestr: **2014 / 15 semestr zimní**
 ústav: **Interiéru a výstavnictví 15115**
 vedoucí diplomové práce: **doc. akad.arch. Vladimír Soukenka**

téma diplomové práce: **Společenské a kulturní centrum
v Litoměřicích**

viz přihláška na DP

zadání diplomové práce:

1/popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení
 Navrhnout novostavbu za zastaralý objekt kulturního domu v Litoměřicích. Volbou žánru kulturních aktivit v objektu definovat typologický model vnitřního prostorového řešení. Vnější architektonický výraz zformovat v kontextu s historií a tradicí místa.

Výsledná studie bude obsahovat:

- víceúčelový sál s rovnou podlahou o ploše 400 m²
- min. tři výukové a spolkové prostory 50 m²
- min. tři administrativní prostory 20 m²
- restauraci se sezonním provozem
- v exteriéru s kapacitou 65 + 40 míst

2/popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítka zpracování

- Situace širších vztahů 1: 1000
- Situace a dopravní řešení 1: 500
- Půdorysy 1: 200
- Řezy 1: 200
- Pohledy 1: 200
- Architektonický detail 1: 10
- Specifikace použitých materiálů a barevnosti
- Prostorová zobrazení s včleněním do fotografie

3/seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)

- Hmotový model 1: 500

Datum a podpis studenta

18.9.2014

Datum a podpis vedoucího DP

Datum a podpis děkana FA ČVUT

(Handwritten signatures and dates)

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE**FAKULTA ARCHITEKTURY**

AUTOR, DIPLOMANT: **Bc. Jaroslava Merhoutová**
 AR 2014/2015, ZS

NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE:
 (ČJ)

SPOLEČENSKÉ A KULTURNÍ CENTRUM LITOMĚŘICE

(AJ)

SOCIAL AND CULTURAL CENTER IN LITOMĚŘICE

JAZYK PRÁCE:

Vedoucí práce:

doc. akad. arch. Vladimír Soukenka

Ústav: 15115

Oponent práce:

Klíčová slova
 (česká):

Litoměřice, kulturní dům

Anotace
 (česká):

Cílem diplomové práce je návrh novostavby kulturního centra v Litoměřicích v místě současného kulturního domu, který svým charakterem již nesplňuje současné společenské, provozní a ekonomické požadavky. Dílčím cílem absolventské práce je revize typologie kulturních staveb a reflexe její nové podoby v souladu s aktuálními společenskými nároky v historickém kontextu místa.

Anotace
 (anglická):

The aim of this thesis is a design of a new cultural centre in the town of Litoměřice on the place of the current cultural house, which with its integrity does not meet nowadays social, working and economic requirements. A partial goal of this graduate thesis is a review of the typology of cultural buildings and following reflection of its new form in accordance with the current social demands on the background of the historical context of the site.

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracovala samostatně a že jsem uvedla veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne 9. ledna 2015

podpis autora-diplomanta

Tento dokument je nedílnou a povinnou součástí diplomové práce / portfolia a CD.

PRŮVODNÍ AUTORSKÁ ZPRÁVA

HISTORIE

Litoměřice se nacházejí 70 km severně od Prahy na soutoku řek Labe a Ohře. Stopy osídlení Litoměřic pocházejí již z doby neolitu. První slovanské osídlení formou hradišť vznikala v bezprostřední blízkosti nynější polohy města v období stěhování národů. V pravěku i raném středověku připadala ale dominantní role zemědělské osady na obchodní centrum v sousedních Lovosicích. Tato situace se však změnila zásahem Přemyslovců, kteří kolem roku 950 na zdejší sprašové návěži (dnes Dómský pahorek) založili opevněné hradiště. Obchodní a vojenský význam Litoměřic rostl díky strategické poloze na řece Labi, která je do dnešních dnů významnou obchodní cestou. Historický význam byl zejména pro dopravu soli. V okolí dnešního Dómského pahorku začala ve 12. století vznikat rozsáhlá sídelní struktura. Vznik města v právním slova smyslu lze předpokládat mezi rokem 1219 a 1228. Pro další vývoj města měla stále největší vliv výhodná poloha na obchodní cestě.

Následná fáze vývoje je úzce spjatá s přesunem těžiště sídla do místa současného Mírového náměstí, po kterém následovalo budování nového opevnění, založení nových městských bran a centrální tržiště s velkorysou rozlohou 1,8 ha. Samotné vnitřní město ohraničené hradbami mělo rozlohu cca 7 ha. Významným milníkem v historii města je rok 1291. V tomto roce bylo město zasaženo destruktivním požárem v roce 1291, který započal gotickou přestavbu města. Stěžejní rozvoj města pak probíhal za vlády Karla IV., kdy Litoměřice svým obchodním významem zaujímaly v zemi přední pozici společně s Prahou a Kutnou Horou.

V období nastupující renesance postihlo město další požár. Důsledkem požáru bylo rozsáhlé poškození města, které vyvolalo potřebu obnovy. Následnou obnovu ovlivnili zejména stavitelé a kameníčtí mistři přicházející z Itálie. Barokizace města měla pro jeho současnou architektonickou podobu stěžejní vliv. Její nástup je opět spjat s ničivým požárem. Barokní zásahy byly soustředěny zejména na hmotovou kompozici města při pohledu od řeky a přinesly zásadní proměnu veduty. Do urbanistické stopy města bylo oproti jiným městům zasaženo jen minimálně.

K plošné expanzi města dochází v 18. a 19. století, kdy se město skládalo z jádrového útvaru a nových předměstí, která v průběhu dalších let přirozeně srostla s přilehlým jádrem a transformovala se tím na vnitroměstské čtvrtě. Město poprvé překročilo hranici tvořenou dnešní ulicí na Valech, podél které byly vystavěny stěžejní občanské budovy, které zásadně proměnily hmotové a objemové měřítko města.

Další růst města pokračoval budováním nových čtvrtí v duchu zahradních měst směrem na sever a na západ od jádra města. Pro stavby realizované v tomto období jsou typické zejména vily a činžovní domy.

V poválečném období se výstavba soustředila zejména do oblastí zasažených bombardováním spojeným se sovětskými nálety. Obnovovány byly zdemolované stavby a infrastruktura. Nadcházející bytová krize spolu s důsledky Athénské charty předznamenaly období budování velkých sídlišť.

Postkomunistické období přineslo vedle změny sociálního postoje i prostor k realizaci americké představy ideálního bydlení ve formě rodinného domku se zahradou. Logickým důsledkem tohoto konzumního postoje tržní společnosti bylo budování shluků zástavby satelitního typu, ve velké míře bez elementární občanské vybavenosti.

Správním územím města nyní zahrnuje katastry Litoměřice (o výměře 1410,7 ha) a Pokratice (389,1 ha). Organicky rostlé středověké sídlo s jasně definovaným historickým jádrem dodnes poskytuje ideální prostředí pro rozličné městské aktivity. Litoměřice si uchovaly ráz heterogenního městského prostoru s optimálním měřítkem i komunikační sítí. Dosavadní vývoj snad již stanovil hranice města a nebude potřeba jeho další expanze do krajiny. Budoucí strategie by se místo toho měla soustředit na zahušťování předměstských částí, kde se najde dostatek prostoru pro kompaktní rozvoj celé aglomerace.

ZADÁNÍ

Zadáním diplomové práce je návrh novostavby kulturního centra v Litoměřicích v místě současného kulturního domu, který svým charakterem již nesplňuje současné společenské, provozní a ekonomické požadavky. Smyslem absolventské práce je revize typologie kulturních staveb a reflexe její nové podoby v souladu s aktuálními společenskými nároky v historickém kontextu místa.

Stavební pozemek se nachází cca 400 metrů severně od Mírového náměstí a je situován v těsné blízkosti gotického hradu ve východní části. Prostor je dále v blízkém kontaktu s nově vybudovaným parkem Václava Havla na jihozápadní straně, s neorenesanční základní školou na západní straně a s páteřní komunikací Na Valech v severní části. Na stavebním pozemku v současné době stojí kulturní dům, který je jedním z typických zástupců výsledků „osvětové práce“, která se stala neoddělitelnou součástí při budování vyspělé socialistické společnosti. Tehdejší postoj pramenil z předpokladu, že zvyšující se produktivita práce umožní zkracování pracovní doby a přinese více volného času, který bude využíván občany ke kulturnímu oddechu. Proto se jevílo jako nutné, vytvořit vhodné prostředí pro rozvoj společenského a kulturního života lidí. Ideální se zdála být výstavba kulturních domů, které se tak měly stát součástí kulturní vybavenosti obcí a jejich dominantou. Funkční náplní měla být organizace kulturních, uměleckých a společenských akcí, ale také cílené využívání prostor pro prosazování politiky KsČ.

Hmota stavby kulturního domu v Litoměřicích jasně svou formou reflektuje zneužití architektury pro propagaci moci. V pozici k historické stavbě gotického hradu zaujímá neadekvátně těsné postavení. Západní fasáda hradu je z velké části cloněna monumentálním nástupem do kulturního domu, který tímto uměle vytváří dojem vyšší důležitosti.

V současné době je kulturní dům společensky využíván. Dispozice domu je ideální pouze pro velkokapacitní společenské akce. Jeho výraznou slabinou je absence drobnějších prostorů pro konání kulturně společenských akcí menšího rozsahu. Mimo plesovou sezónu je objekt využíván k veřejným akcím v průměru 7 dní v měsíci, což je dlouhodobě ekonomicky neúnosné až likvidační. Na ekonomiku celé budovy nepříznivě působí i vysoké provozní náklady plynoucí z konstrukčního řešení stavby a vlastností použitých materiálů. Na základě uvedených fakt tedy bylo pro zpracování absolventské práce uvažováno odstranění stavby kulturního domu a v takto nově vzniklém prostoru stavebně zasáhnout v souladu s urbanistickým, historickým a krajinným obrazem místa.

URBANISTICKÉ ŘEŠENÍ

Urbanistické řešení vychází z doložených historických pramenů a archetypálních urbanistických prvků. Axonometrické rekonstrukce podoby prostoru v okolí gotického hradu dokládají existenci parkánových zdí a obranné věže v severním nároží opukové hradební zdi. Dále tyto prameny nevylučují ani existenci vstupní brány do historického města. Návrh proto tyto poznatky reflektuje formou určitého historického mementa, kde v místě předpokládaného průběhu parkánové zdi vytváří kamennou zídku svým charakterem uzpůsobenou sezení. V zálivech, jejichž smysl byl v historickém kontextu zejména obranný, jsou umístěna pítka. V místě bývalé existence válcové věže je použit tmavší typ kamenné dlažby s vytesaným textem o tomto historicky cenném avšak nedochovaném fortifikačním elementu. A symbol brány, vstupního prvku, přebírá sama stavba, která svým umístěním a figurou jasně propojuje historii a současnost opticky i hmotně.

Použitými archetypálními urbanistickými prvky jsou osa, linie a dominantní průhled. Na severní straně objektu respektuje jeho půdorysná stopa linii uliční fasády gotického hradu. Na západní straně reaguje na pozici průčelí základní školy. Návrh dále pracuje s průhledem od gotického hradu směrem k baroknímu kostelíku sv. Vojtěcha a přilehlé zvonici. Reakcí na tento cenný barokní soubor je vytvoření uličky resp. pasáže, která svou proporcí jasně vymezuje průhled a optické propojení mezi oběma historickými památkami. Dalším stěžejním prvkem, na který návrh reaguje, je opukové hradební zdivo. Část jeho plochy se stává součástí interiéru stavby, druhá část zůstává v exteriéru a je využívána jako inspirativní kulisa vnější kulturní scény. Park Václava Havla byl minimalistickým zásahem napojen na nově vytvořenou pasáž. Před kostelem bylo upraveno řešení dopravy v klidu tak, aby zaparkované automobily opticky nerušily průhled. Počet parkovacích stání byl zredukován. Nový prostor pro parkování je situován do suterénu stavby. Vjezd do suterénu budovy je umístěn podél jižní fasády základní školy. Vstupy do dílčích částí objektů jsou vzhledem k pestrosti funkcí stavby rozmístěny po celém jejím obvodu a v pasáži.

ARCHITEKTONICKÉ ŘEŠENÍ

Stavba je řešena jako dvojice hmot, jejichž proporce a tvar vychází z výše uvedených urbanistických principů. Toto řešení přineslo i možnost členění funkcí na skupinu převážně denních a skupinu převážně večerních provozů. Denní provoz y jsou umístěny v severní hmotě, která svou náplní podporuje charakter života ve veřejném prostoru daného místa. Jižní hmota obsahuje centrální kulturní prostor, který tímto získává vyšší intimitu a zároveň je severní hmotou odcloněn od akusticky exponované ulice Na Valech. U obou hmot byly použity stejné materiály, aby byla podpořena jejich optická a funkční souhra.

Obě hmoty jsou podsklepeny společným suterénem. Ten provozně slouží zejména k uložení jevištní techniky, k parkování vozů, k zajištění skladovacích kapacit a technického zázemí budovy. Nadzemní podlaží jsou budovy jsou tři v každé části.

V přízemí stavby jsou umístěny běžné provoz y denní potřeby - pět obchodů a restaurace s kapacitou 65 míst, dále hlavní vstupy do obou částí objektu. Vstup do severní hmoty je umístěn v západní části a vede do vstupní haly, ze které se vertikálně pokračuje do dalších nadzemních podlaží objektu. Ve druhém nadzemním podlaží se nachází galerie, taneční sál s šatnami a spolkové prostory. Ve třetím podlaží je pak umístěn administrativní provoz centra a galerie tanečního sálu. V obou podlažích je v hale umístěna malá kavárna se zázemím.

Do jižní hmoty vstupují účinkující ze západní strany, za vstupem jsou situovány jejich šatny. Hosté vstupují z pasáže. U vstupu je umístěna šatna a barový pult pro welcome drink. Dominantní část plochy zaujímá víceúčelový sál s rovnou podlahou, kterou tvoří 35 výškově polohovatelných jevištních stolů. Společenský sál má výšku tří pater budovy. V každém podlaží je nápojový bar a sociální zázemí.

FUNKČNÍ ŘEŠENÍ

Stavba je umístěna v kulturně bohatém prostředí. Nejbližší další kulturní prostor nalezneme v nedávno zrekonstruovaném hradu. Nová koncepce provozu hradu, realizovaná v letech 2007 - 2011, přinesla prostory kongresové - otevřený sál v podkroví hradu a salonek. Dané prostory lze pronajmout a pořádat zde kongresy, konference, veletrhy, firemní akce, recepce, bankety, případně svatby. Kapacita sálu je 180 osob. Salonek pojme maximálně 16 osob.

Návrh kulturního centra v Litoměřicích tuto skutečnost respektuje. Funkčně je řešen jako výstavní, plesový, hudební a spolkový prostor, který lze pro danou událost přizpůsobit i pro případné kongresové využití a tak existovat s provozem hradu v symbióze.

Funkčně lze budovu kulturního centra dělit na část spolkovou (hmota severní) a na centrální kulturní prostor (hmota jižní). Variabilita funkčního využití centrálního kulturního prostoru je umožněna řešením společenského sálu. Jeho volnou plochu tvoří 35 jevištních stolů, které je možné výškově polohovat a vytvořit tak vyvýšené pódium nebo kaskádu pro účinkující. Stavební řešení fasády do pasáže umožňuje její vysunutí, díky čemuž dojde k rozšíření kulturního prostoru do veřejného prostoru pasáže. Dalším způsobem využití prostoru je jeho osazení montovanými věžemi lehké ocelové konstrukce. Každá věž má půdorysné rozměry jevištního stolu a má tři podlaží a dva protilehlé boky. Pro potřeby plesu lze tyto věže osadit buď po obvodu sálu, čímž se vytvoří boxy k sezení pro návštěvníky, kde každý box pojme až 6 osob, nebo lze tyto věže postavit napříč sálem za sebou v několika řadách a vytvořit tak průchozí prostor ideální pro výstavnícké a prezentační účely. V případě potřeby volného prostoru v sále se tyto věže demontují a uloží do skladu. Celý sál lze v každém podlaží uzavřít posuvnými skládacími příčkami s dveřmi.

Kulturní provoz všech objektů podporují gastronomické a degustační prostory situované v přízemí spolkové části objektu, případně v suterénu hradu. Hradní restaurace s vinárnou pojme až 28 osob. Kapacita restaurace ve spolkové části objektu je 65 osob a je navržena pro plnohodnotný provoz gastronomických služeb.

KONSTRUKČNÍ ŘEŠENÍ

Centrální kulturní prostor byl vytvořen s důrazem na maximální otevřenost dispozice. Pro zajištění stability a statiky stavby a zároveň pro zajištění vizuální transparentnosti konstrukcí vnímaných z interiéru byla jako konstrukční materiál zvoleny strukturální ocelové prvky tvořené štíhlými pruty. Příčně jsou osazeny rovinné a prostorové ocelové příhradové rámy, které nesou příhradové stropní desky. Ve stejném směru jsou na obou protilehlých stranách objektu osazeny prostorové příhradové stěny, které celou konstrukci ztužují a zabraňují jejímu klopení. Svislé nosné ocelové prvky jsou oboustranně zaskleny.

Spolková část objektu provozně a opticky sounáleží se sousední centrální kulturní částí, její technické řešení je tedy velice podobné. Nosná konstrukce je řešena jako ocelový skelet. Vodorovné nosné konstrukce tvoří prostorová příhradová ocelová deska, která je uložena na ocelových sloupech. Nosná konstrukce je u obou částí zcela obnažena do exteriéru pouze na fasádách obrácených do pasáže. Vizuálně tento jev podporuje pocit blízkého sejetí obou hmot.

Ocelový nosný systém obou částí je osazen na železobetonový suterén, který je pro obě stavební části společný. Dům je založen na železobetonové ocelové desce, z důvodu předcházení negativních vlivů na strukturu stavby vycházejících z nestabilního podloží. Možnou příčinou nestability podloží jsou historické příčiny, kdy při rušení parkánových zdí býval obranný příkop, který zasahuje do půdorysu stavby, velmi často zasypán nepotřebným materiálem - pískem, štěrkem, stavební sutí apod. Prokázání existence nestabilního materiálu v podloží by potvrdila geologická sonda, která by také stanovila jeho rozsah. V případě prokázání výskytu nestabilního podloží by bylo nutné stavbu opatřit pilotami s dosahem do únosných vrstev geologického podloží.

MATERIÁLY A KONSTRUKCE

Materiálové řešení stavby největší měrou ovlivnily hmotné zděné stavby v blízkosti objektu. Stavba je v kontrastu se stávající zástavbou koncipovaná jako lehká konstrukce ze štíhlých ocelových prvků. Nosná konstrukce je po obvodu stavby zasklená a opatřená sekundárním pláštěm. Ten tvoří cortenové plechy různých formátů opatřené pravidelnou perforací čtvercového tvaru o hraně 10 cm Perforace umožňuje v průběhu dne vnikání slunečních paprsků do interiéru stavby. V noci při osvětlení interiéru budova září do okolního prostoru. Jednotlivé cortenové plechy jsou skládány vždy s přesahem přes sebe, čímž dochází k optickému uzavření perforace a v měřítku celé fasády takto vniká struktura podobná kameni. Na druhotný nosný systém jsou cortenové plechy kotveny pomocí nýtů. Toto řešení fasády je použito na všech fasádách s výjimkou fasád postavených do pasáže. Tyto jsou řešeny jako celozasklené bez osazení druhotným cortenovým pláštěm.

POŽÁRNÍ BEZPEČNOST

Objekt je pro zásahová vozidla přístupný z Vojtěšské ulice, případně přímo z ulice na Valech. Nadzemní části obou dílčích částí budovy lze evakuovat vždy dvěma chráněnými únikovými cestami. Jejich dostupnost je maximálně 35 m a zajišťují bezpečnou evakuaci osob na volné prostranství. Ze suterénu se uniká přímo na volné prostranství přes příjezdovou rampu nebo únikovým schodištěm. V budově je v souladu s legislativními požadavky instalován elektronický požární systém. Nosné konstrukce jsou opatřeny protipožární ochrannou vrstvou. Plášť budovy v chráněných únikových cestách využívá protipožární sklo.

ANALYTICKÁ ČÁST

Tab. 12.09 Kultura v České republice (vybrané ukazatele)

Pramen: Národní informační a poradenské středisko pro kulturu (NIPQS)

	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
DIVADLA	57	47	50	.	.	58	89	81	88	87	115	117	97	110	101	119	121	129	130	133	137	151	153	163
Stálé sčery v provozu	57	75	81	82	78	83	99	104	109	99	119	121	130	100	127	139	143	145	144	148	150	160	169	169
Sedadla v divadlech v tis.																								
státní divadla	28 295	28 063	30 343	28 109	27 364	27 440	25 595	25 274	25 835	25 004	26 364	25 211	25 578	26 905	27 548	27 589	26 534	26 809	25 501	24 810	24 310	24 478	24 048	22 090
ostatní divadla	.	.	.	.	.	.	4 420	4 184	3 615	3 795	7 047	6 012	6 013	6 892	6 528	6 729	8 329	8 290	10 295	12 512	11 723	12 172	13 576	14 699
Divadelní soubory	79	79	87	85	81	83	95	94	92	95	151	155	198	143	122	138	141	137	141	146	146	167	159	167
Představení českých souborů v ČR																								
státní divadla	16 834	16 319	15 792	14 766	14 510	14 510	13 814	14 272	14 589	14 609	14 454	14 196	14 198	13 837	13 409	13 505	13 698	13 732	13 019	12 793	12 693	12 792	12 628	12 507
ostatní divadla	.	.	.	.	.	.	4 713	5 141	4 807	5 727	8 520	7 801	9 752	7 020	6 838	10 026	10 805	11 156	12 796	12 940	13 908	14 091	15 333	15 019
Návštěvníci v tis.																								
státní divadla	6 291	6 834	4 565	4 426	4 265	4 434	4 305	4 578	4 538	4 541	4 443	4 266	4 105	3 989	3 837	3 576	3 771	3 745	3 813	3 674	3 714	3 663	3 526	3 441
ostatní divadla	.	.	.	.	.	.	542	1 441	1 415	1 192	1 441	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
KINA celkem	2 025	1 899	.	.	.	.	800	.	.	.	710	690	690	695	623	544	530	759	728	667	735	781	658	624
Sedadla v tis.	958	853	.	.	.	.	230	.	.	.	185	155	185	185	142	156	154	240	226	238	240	238	224	212
Návštěvníci v tis.	51 453	36 361	.	.	.	.	6 293	.	.	6 292	8 371	8 719	10 363	10 653	12 140	12 046	9 479	11 509	12 830	12 867	12 470	13 537	10 790	11 182
Představení v tis.	541	494	.	.	.	.	189	.	.	164	181	157	253	306	341	327	315	345	354	386	403	399	409	402
KNIHOVNY VEŘEJNÉ	5 751	5 828	6 213	6 261	6 227	6 238	6 169	6 123	6 235	6 131	6 007	6 009	6 061	6 087	6 046	6 585	6 520	6 992	6 533	6 438	6 432	6 415	6 406	6 401
Pobočky	2 517	2 350	1 934	1 725	1 621	1 596	1 560	1 449	1 151	1 141	1 090	1 053	1 088	1 005	959	941	927	989	810	847	838	824	810	897
Knihovní jednotky celkem v tis.	38 360	38 535	38 320	38 188	38 372	38 583	40 805	41 023	40 853	41 393	41 294	41 545	60 191	60 969	61 044	61 236	61 992	61 889	62 304	62 765	63 254	63 580	63 907	64 293
Registrovaní čtenáři v tis.	1 708	1 561	1 312	1 182	1 142	1 131	1 277	1 287	1 254	1 331	1 347	1 358	1 513	1 533	1 524	1 507	1 538	1 476	1 458	1 448	1 398	1 431	1 462	1 450
Výpůjčky celkem v tis.	62 102	54 388	56 757	56 585	48 551	47 576	52 428	53 824	54 511	56 535	63 817	64 181	69 864	70 825	71 663	72 875	71 974	68 657	67 385	66 744	66 802	66 773	67 220	66 258
Studijní místa	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	12 463	16 773	18 529	21 847	24 520	30 442	35 810	39 066	42 525	44 742	45 581	47 733	48 527
HUDEBNÍ SOUBORY CELKEM	16	16	15	17	15	15	.	17	17	18	25	28	25	30	27	30	30	36	28	32	28	30	45	38
Koncerty celkem	3 329	3 108	2 167	2 109	1 725	1 613	.	1 348	1 368	1 459	1 670	1 542	1 537	1 504	2 119	2 370	2 179	2 242	2 192	2 321	2 196	2 166	2 812	2 546
ZOOLOGICKÉ ZAHRADY	12	12	12	12	13	14	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
Návštěvníci v ZOO v tis.	4 391	3 462	2 644	2 806	2 618	2 742	2 925	3 309	3 415	.	4 078	3 963	3 837	3 903	3 861	4 380	4 759	4 688	5 496	5 363	5 505	4 995	5 591	5 297
HVĚZDÁRNY, PLANETÁRIA	24	24	24	26	28	24	23	25	28	26	56	48	45	50	54	56	51	49	48	45	48	49	48	51
Návštěvníci v tis.	676	452	397	442	409	410	413	447	491	480	535	491	501	488	535	542	539	530	541	532	561	529	516	571
PAMÁTKOVÉ OBJEKTY CELKEM	.	121	122	112	114	113	119	151	190	163	185	167	222	293	245	287	269	271	272	277	294	284	295	295
Návštěvníci celkem v tis.	.	5 899	6 514	4 990	4 966	5 201	5 938	8 119	7 952	8 258	8 693	9 090	9 755	9 761	10 420	11 450	11 797	12 109	11 169	11 681	11 615	11 325	12 032	11 527
MUZEÁ A GALERIE CELKEM	185	183	234	251	254	266	271	274	300	317	365	454	447	442	445	461	457	478	487	491	479	477	490	602
Výstavy celkem	3 221	2 648	2 516	2 501	2 579	2 702	2 948	2 881	2 917	3 223	3 296	3 285	3 131	3 234	3 468	3 623	3 729	3 793	3 826	3 801	3 869	3 847	3 874	4 003
Návštěvníci celkem v tis.	13 515	10 898	8 731	6 253	6 377	8 451	8 914	9 093	8 275	8 510	8 960	9 313	8 281	8 726	8 749	9 003	9 132	9 763	10 362	9 587	9 660	9 309	10 018	9 577

Současný stav kultury v České republice

- dostupná síť divadel, operních domů, orchestrů, galerií po celé ČR
- široká nabídka kulturních akcí, festivalů, přehlídek a výstav
- vlastní umělecké tradice a světově uznávané umělecké osobnosti
- růst zájmu o umělecké vzdělávání

- nedostatek finančních prostředků na všech úrovních veřejné
- dlouhodobé nepochopení umění, zejména jeho dopadu jako nutné součásti vzdělávání a jako rozvojového faktoru; nepochopení kulturní úrovně jako obecného ukazatele vzdělanosti
- absence dotačního programu na podporu prezentace současného umění v muzeích, galeriích a výstavních sálích
- silný tlak průmyslu a nových technologií, který za účelem krátkodobé návratnosti nákladů a zisku ovlivňuje podobu umění na úkor svobodného vyjadřování
- velká koncentrace uměleckého života a uměleckých projektů do hlavních center
- nedostatek moderních, kvalitně technicky vybavených budov pro současnou uměleckou produkci a prezentaci umění – chybí zejména multidisciplinární nízkokapacitní sály, velkokapacitní koncertní sály, výstavní prostory zaměřené na prezentaci současných vizuálních umění včetně nových médií, literární dům a další instituce schopné mezinárodní spolupráce na nejvyšší úrovni, s potenciálem stát se součástí kulturních infrastruktur evropských zemí

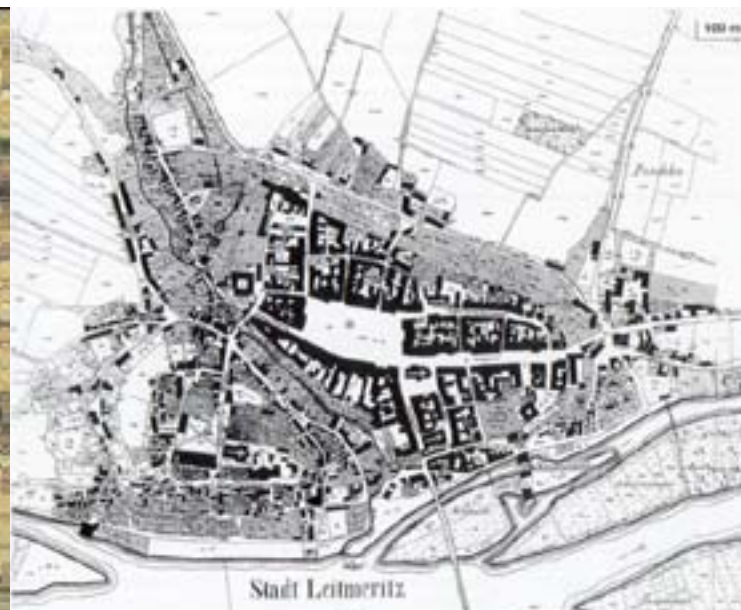
- neadekvátní pozice umění a kultury v politické agendě způsobí marginalizaci umění a kultury a posléze jejich úpadek
- ztráta talentů v důsledku nedosažitelnosti základního uměleckého školství, jehož stále vzrůstající školné je v některých regionech na hranici sociální únosnosti
- nedosažitelnost uměleckých projevů na vysoké mezinárodní úrovni, která bude způsobena nedostatkem finančních prostředků a slabou kapacitou kulturních institucí

- posilovat pozici umění a kultury jako významného ekonomického sektoru, s přihlédnutím na podíl vytváření HDP, regionální rozvoj a zaměstnanost
- podporovat projekty, které přinášejí poznání, možnost sebevzdělávání a kvalitního trávení volného času
- uznávat architekturu jako jednu ze základních složek kulturního prostředí, ocenit moderní architekturu jako součást kulturního dědictví, posilovat vztah veřejnosti k architektuře
- klást větší důraz na prezentaci umění ve veřejném prostoru nebo v netradičních prostorách, s cílem zapojit veřejnost do diskusí nejen o umění a jeho tématech, ale též o funkci a možnostech využití veřejného prostoru a specifických staveb a o kultivaci městských lokalit

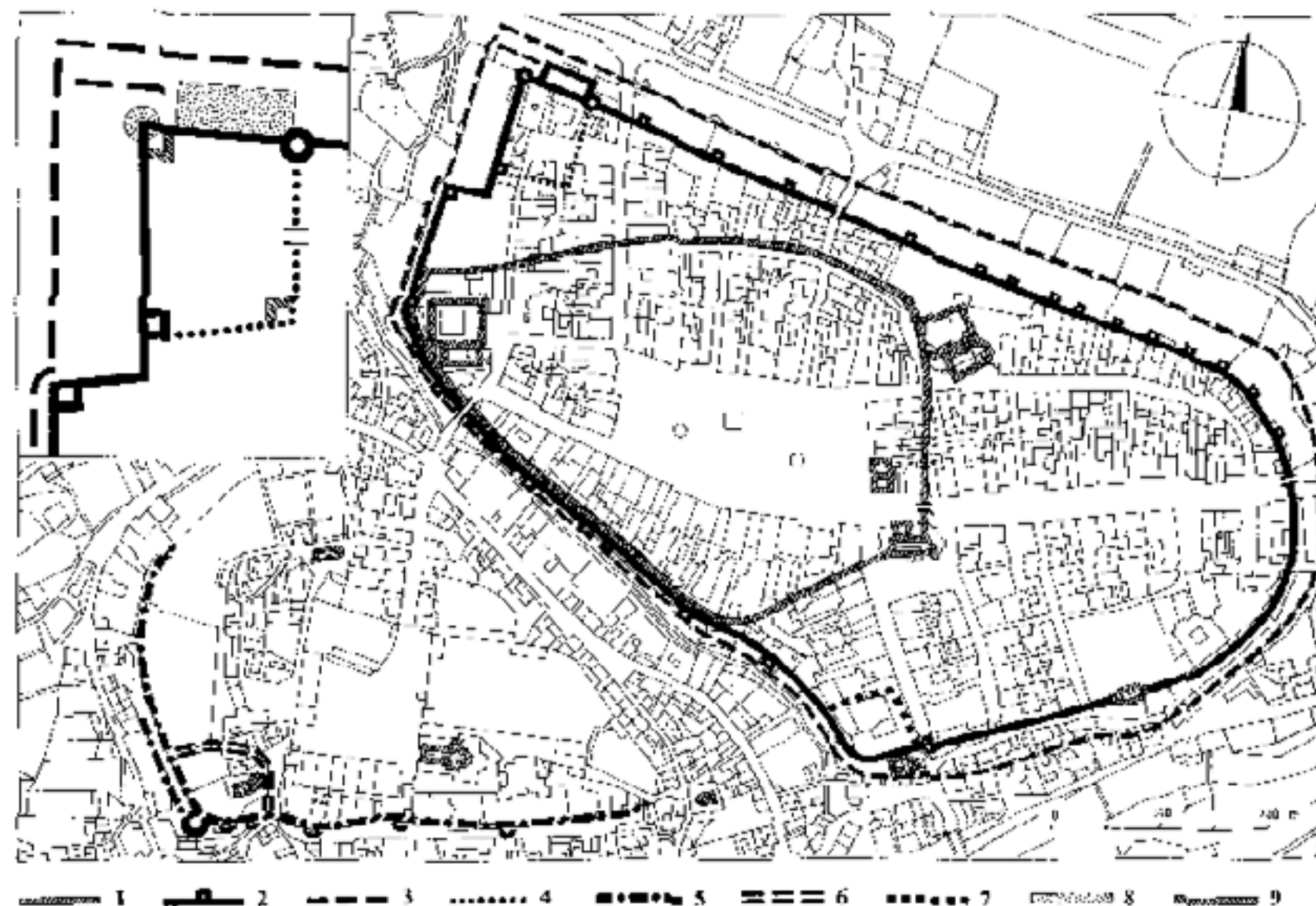

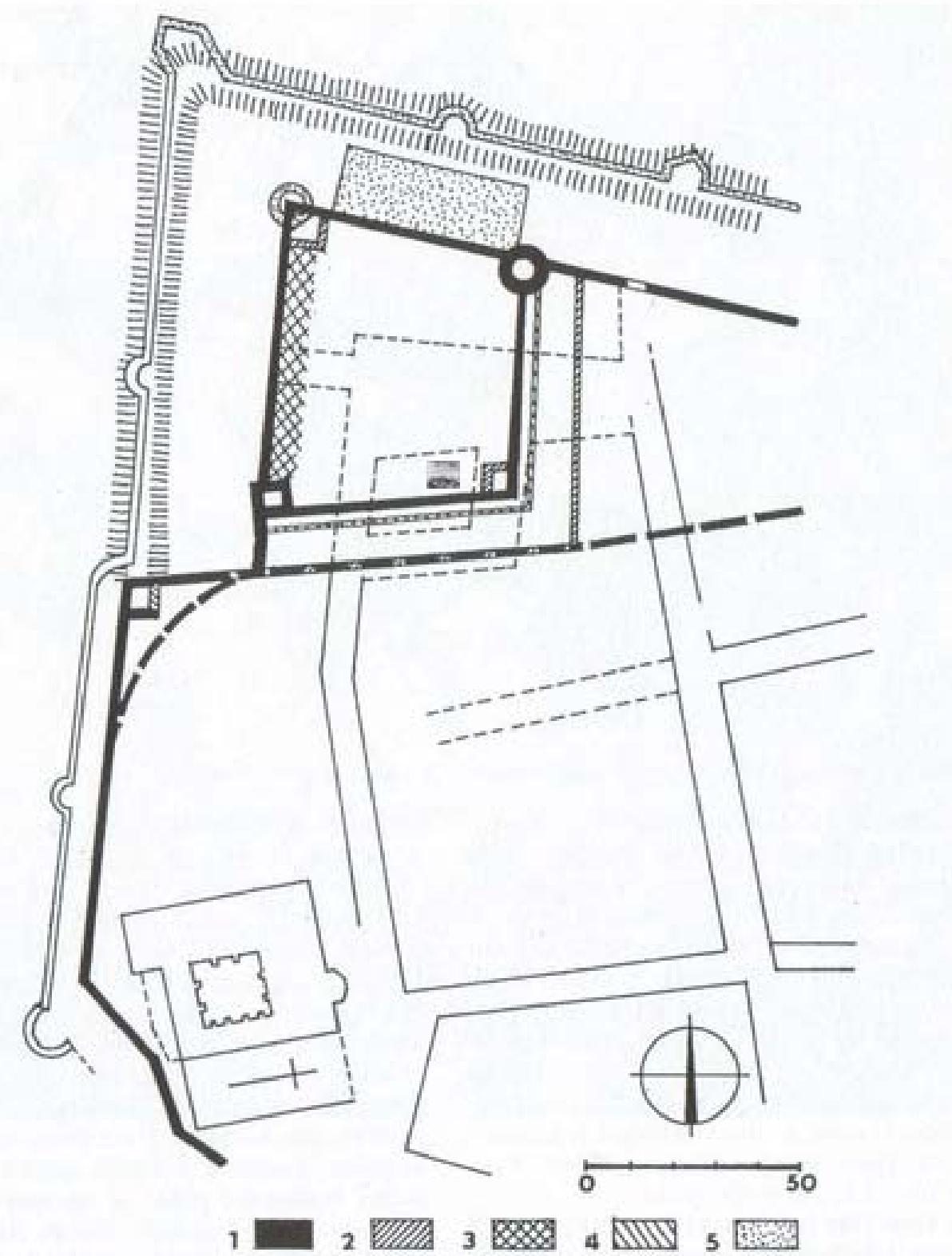
mapa Litoměřic a okolí z roku 1780

mapa stabilního katastru z roku 1843

plán městských hradeb

Obr. 731. Litoměřice. Rekonstrukce půdorysu hradu (podle P. Macka, doplněno). Silná přerušovaná čára – původní obvod města, 1 – zdívo z 2. poloviny 13. století, 2 – předpokládané zdívo ze 13. století, 3 – plocha doloženého raně gotického palácového křídla, 4 – předpokládaný průběh parkánové hradby, 5 – palác ze 14. století a mladší hradby a věže

plán hradního opevnění Litoměřic podle Macka

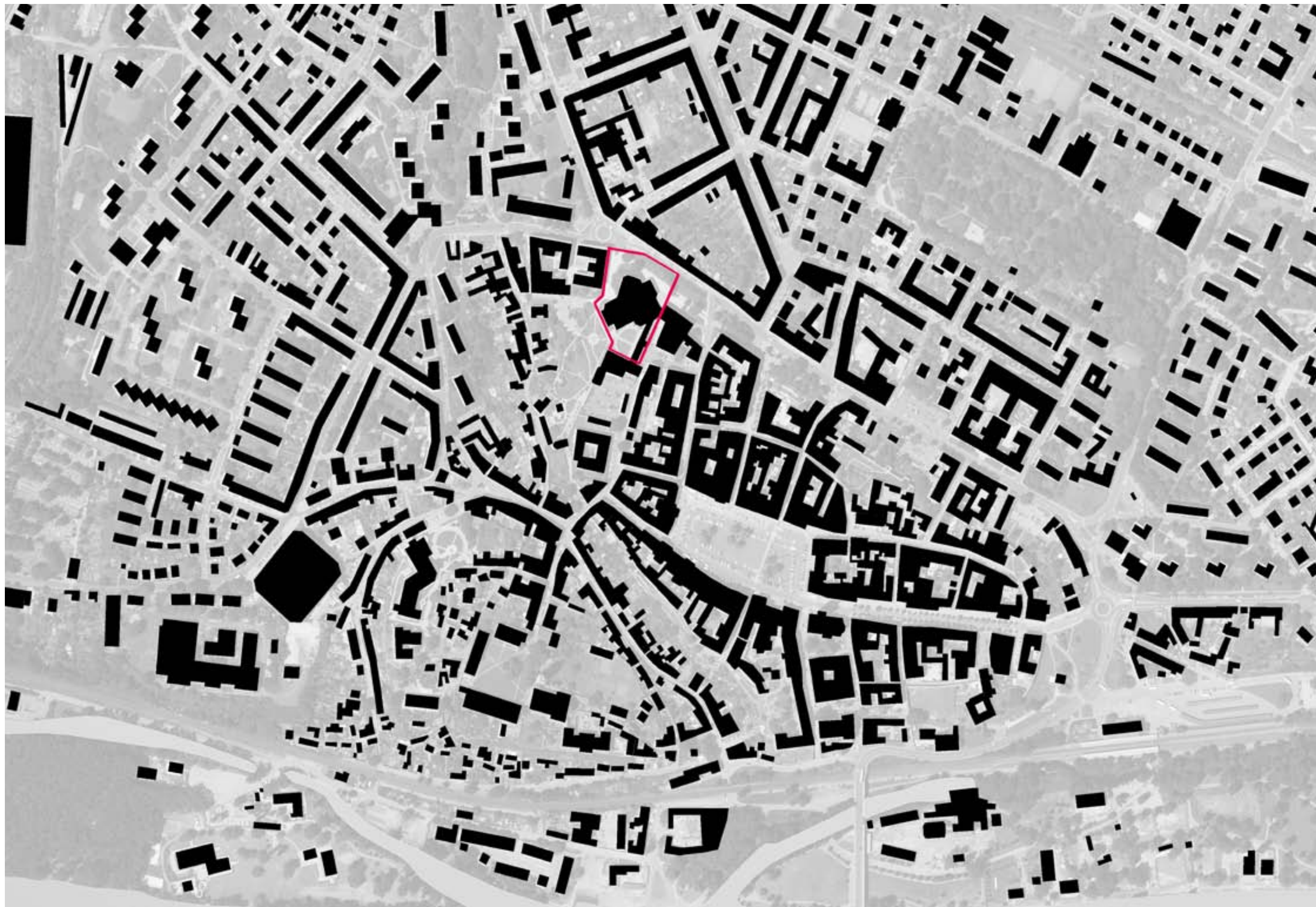

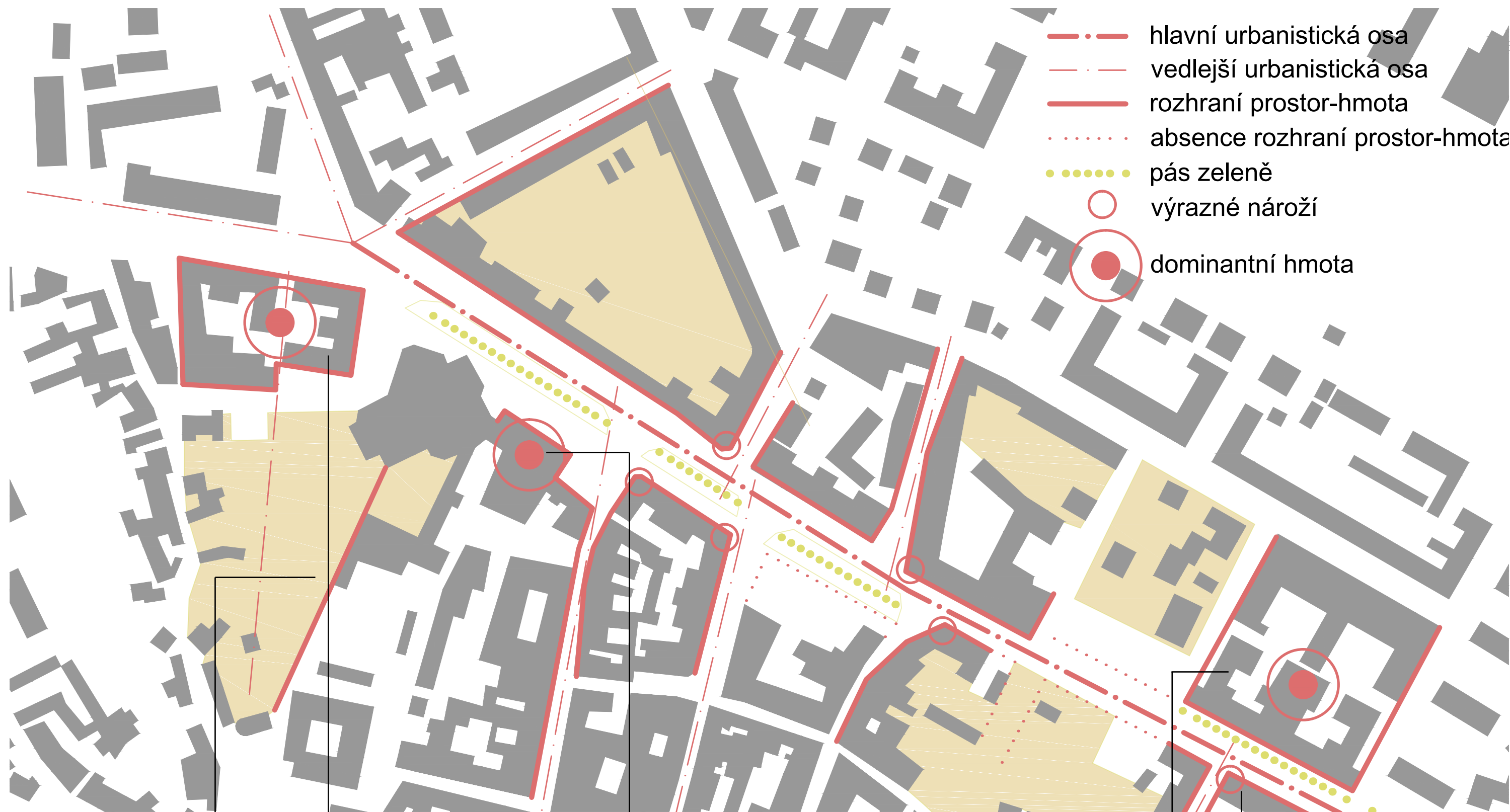

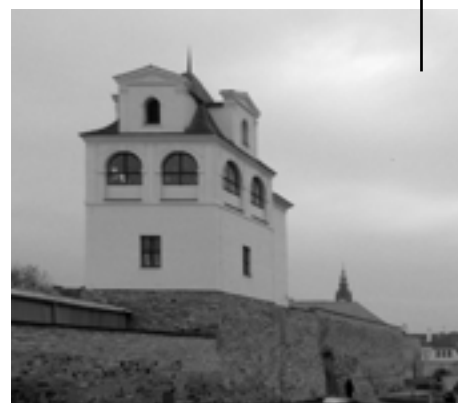

LOKALITA

- - - hlavní urbanistická osa
- - - vedlejší urbanistická osa
- rozhraní prostor-hmota
- absence rozhraní prostor-hmota
- pás zeleně
- výrazné nároží
- dominantní hmota

kostel sv. Vojtěcha

základní škola

pohled na gotický hrad od ulice Na Valech

detail opukového hradebního zdiva

pohled na kulturní dům od ulice Na Valech

vstup do kulturního domu

panoramatický pohled od jihozápadu z parku Václava Havla

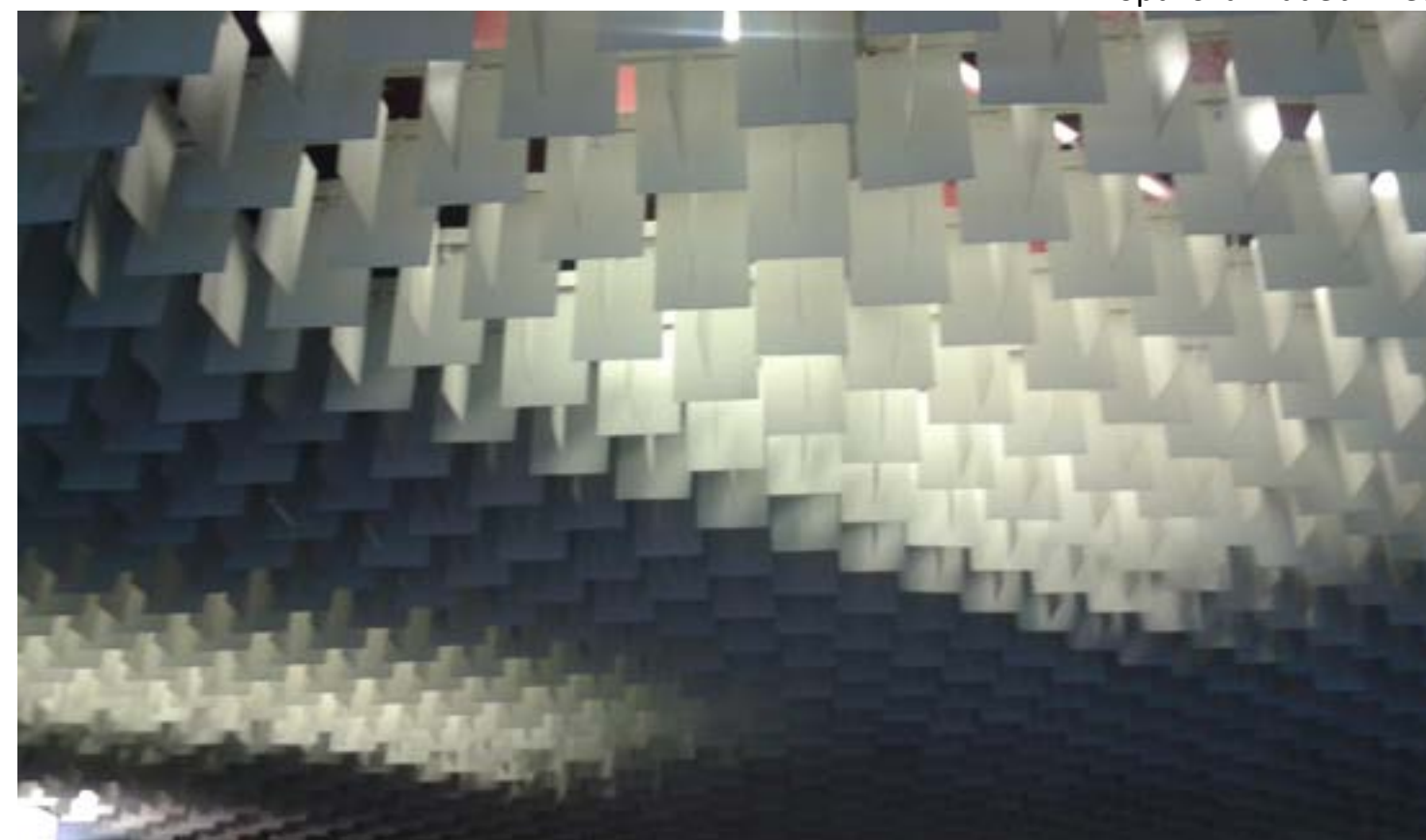
privátní zahrada kulturního domu

opuková hradební zeď

interiér kulturního domu

detail pohledu v kulturním domě

Depozitář oblastní galerie v Liberci

Kulturní dům Na Rybníčku v Opavě

Městské výstavní a kongresové centrum v Ávile, Španělsko

Museumsquartier ve Vídni, Rakousko

Zahrada umění Malopolska

Řešené území se nachází v prostoru, ve kterém silně působí charakteristický motiv **rozhraní** v různých formách.

Co je rozhraní?

Pomocí rozhraní rozlišujeme, co je uvnitř a vně.

Rozhraní nabývá své existence spolu s uvědoměním si „před” a „za”.

Rozhraní má reflexní charakter - odráží svět před i za, je jeho součástí a zároveň ho odděluje.

Rozhraní je schopno vyjádřit význam i míru propojení či oddělení prostřednictvím měřítk.

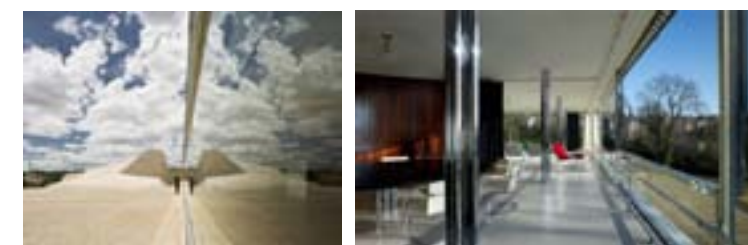
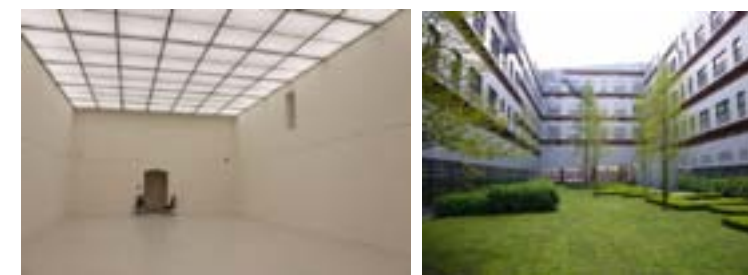
Vlastní fyzická hranice se projevuje v pevné formě, dále v podobě perforované - propustné a také jako měkká hrana fyzického přechodu.

Rozhraní vzniká přirozenými přírodními procesy i cílenými lidskými zásahy.

Současná společnost se nachází taktéž na rozhraní - na styčné hranici dvou tisíciletí.

Velmi silným rysem této doby je skutečnost, že lidské společenství opouští analogickou koncepci a plně využívá výhod a možností digitálního světa.

Nechť je tedy myšlenkovým konceptem projektu **princip brány**
- otevřené, spojující, jasně vymezuující, prostupné, zprostředkující kontakt.
Brána jako motiv dotyku historie se současností.
Brána jako vstup do digitálního prostředí novodobého interaktivního umění.

NÁVRH

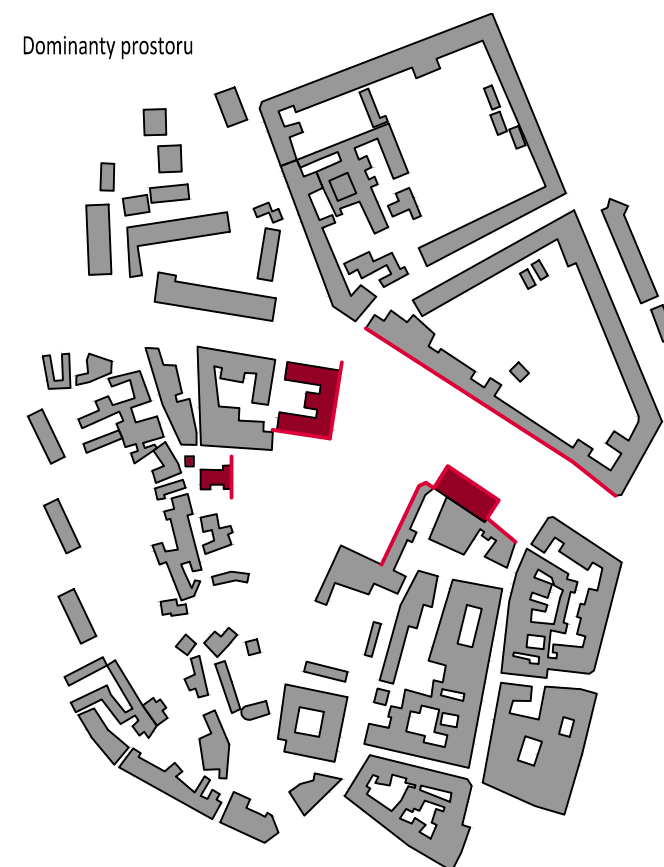
Stávající stav

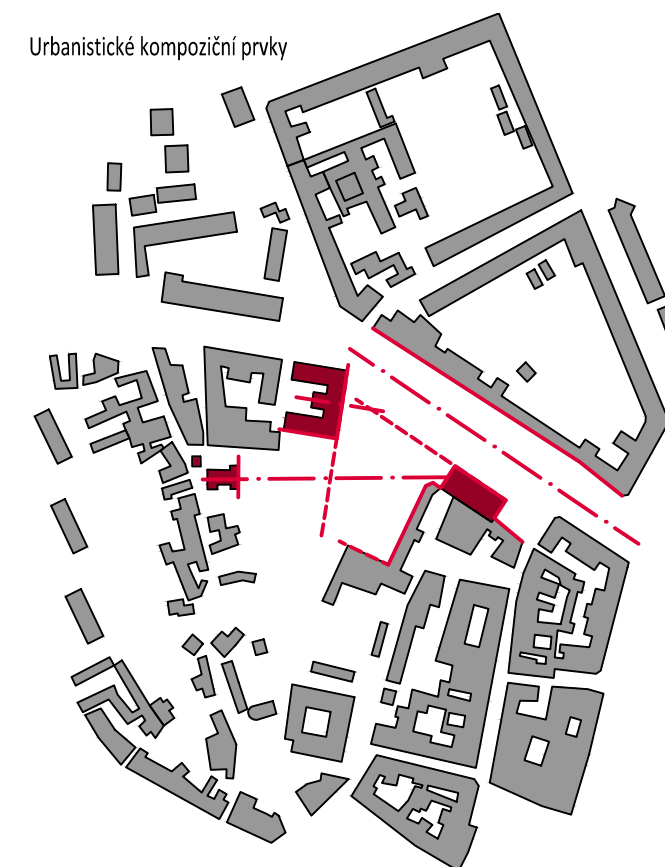
Situace bez kulturního domu

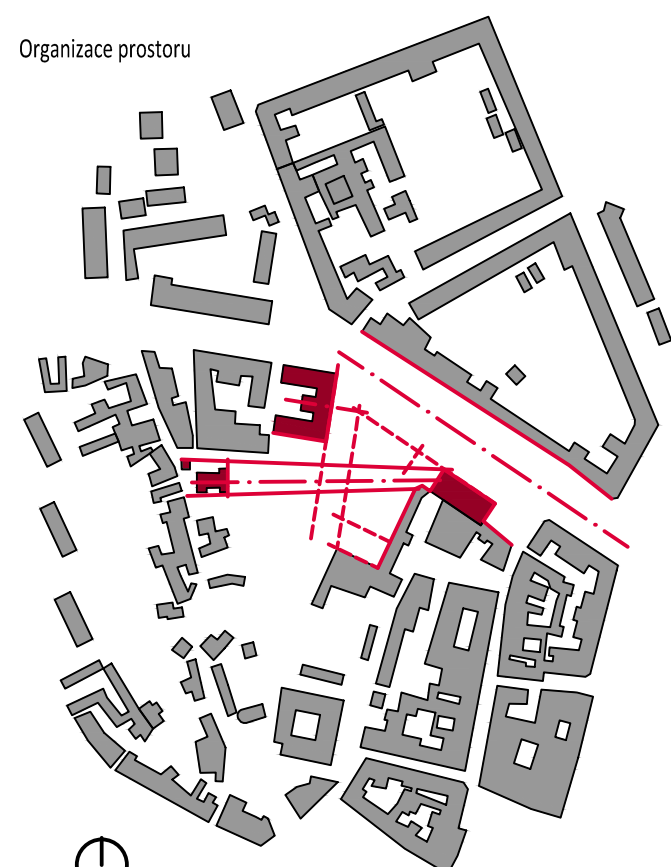
Dominanty prostoru

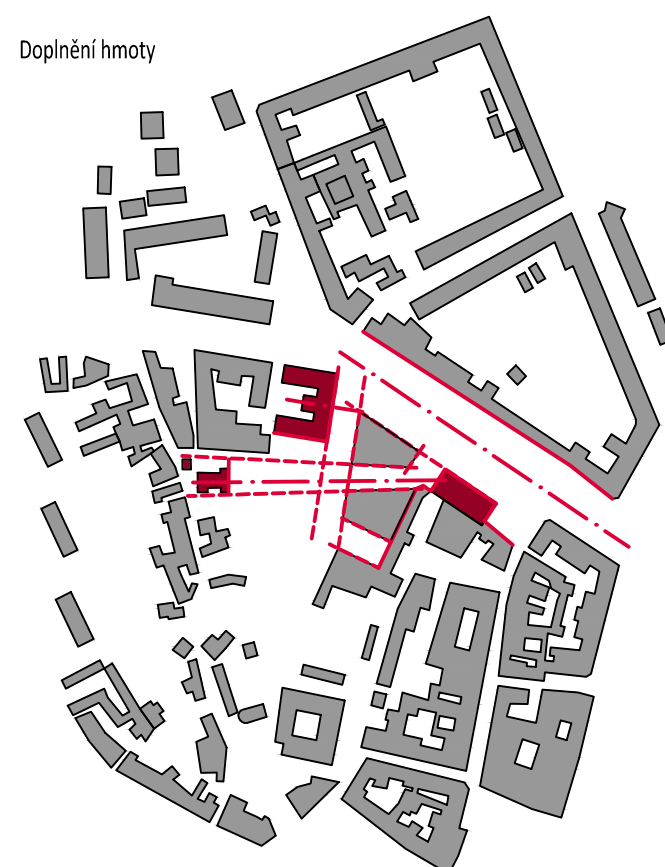
Urbanistické kompoziční prvky

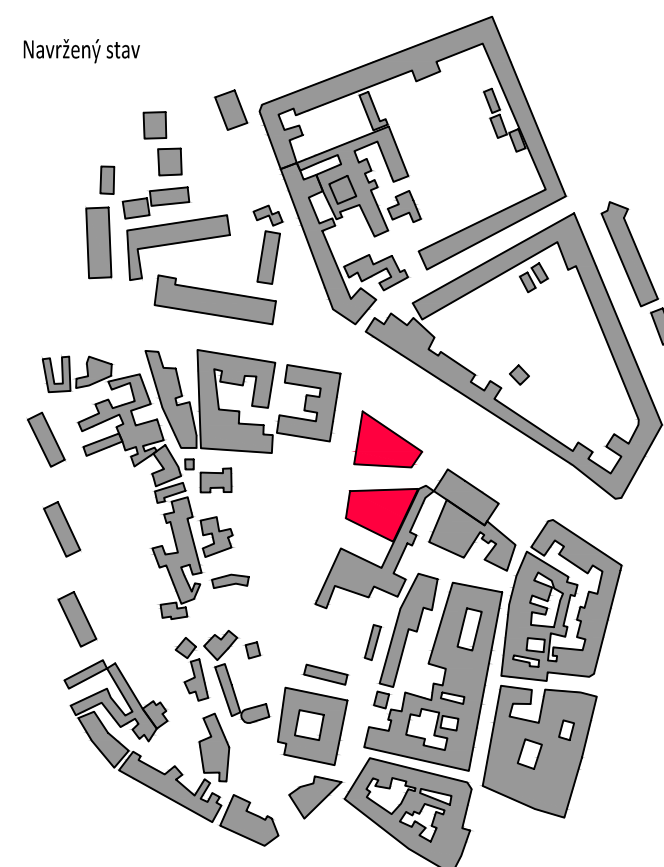
Organizace prostoru

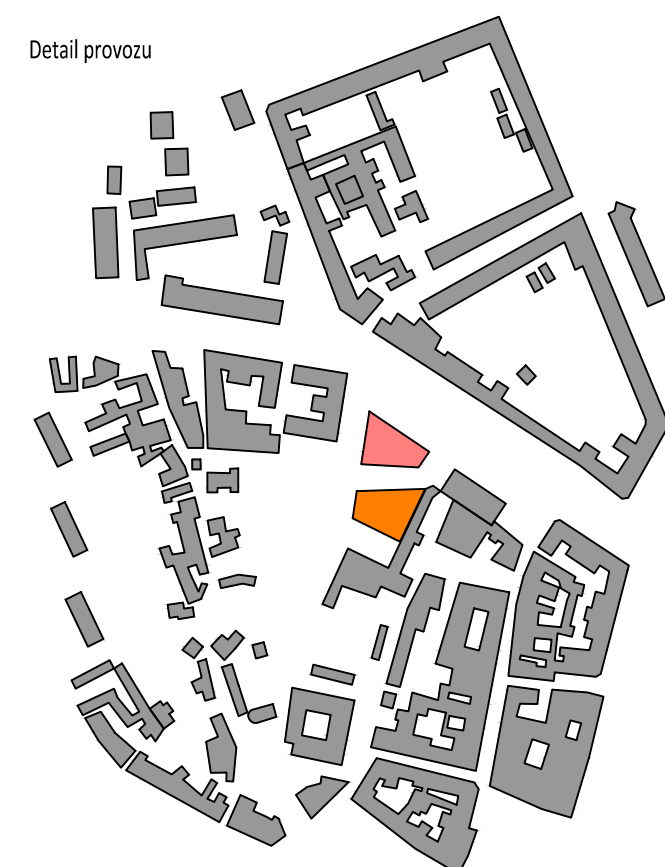
Doplnění hmoty

Navržený stav

Detail provozu

0 20 60 120 200 m

— dominantní průčelí

- - - urbanistické linie

- . - urbanistické osy

zástava

dominantní hmoty

navržená hmota

drobné kulturní provozy

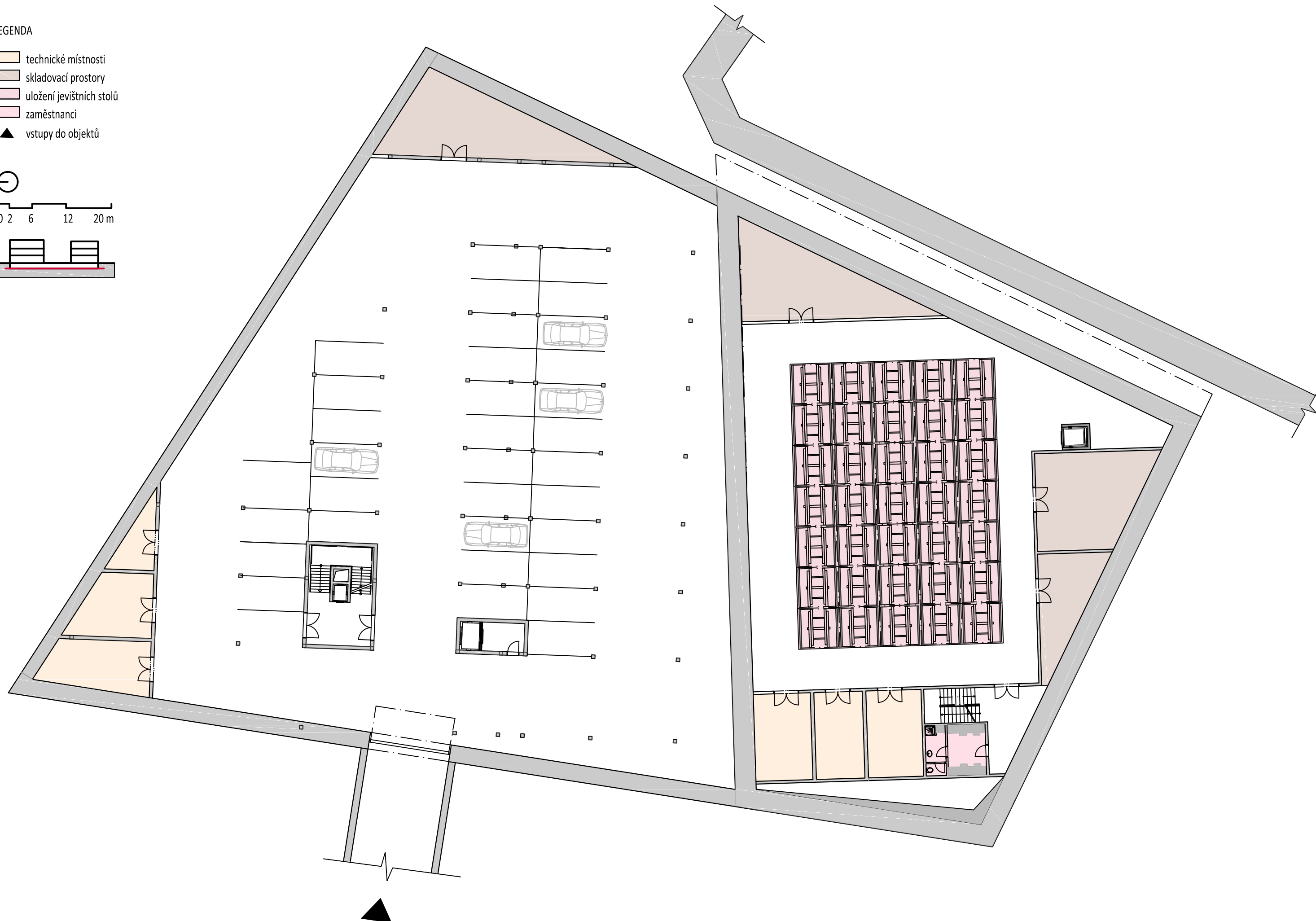
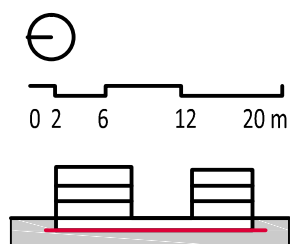
centrální kulturní prostor

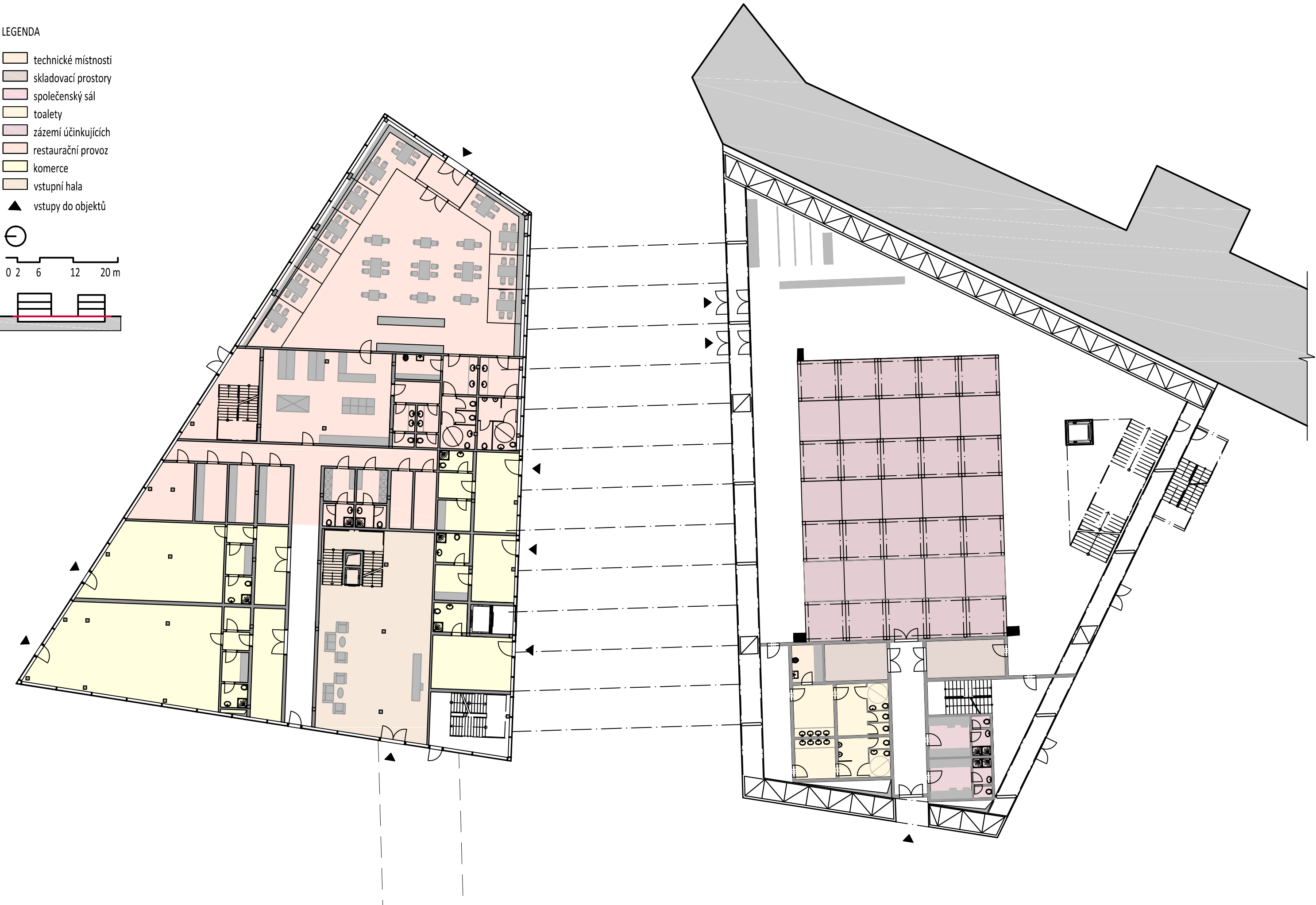
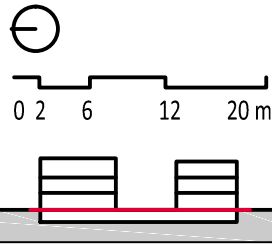
LEGENDA

- technické místnosti
- skladovací prostory
- uložení jevištních stolů
- zaměstnanci
- vstupy do objektů

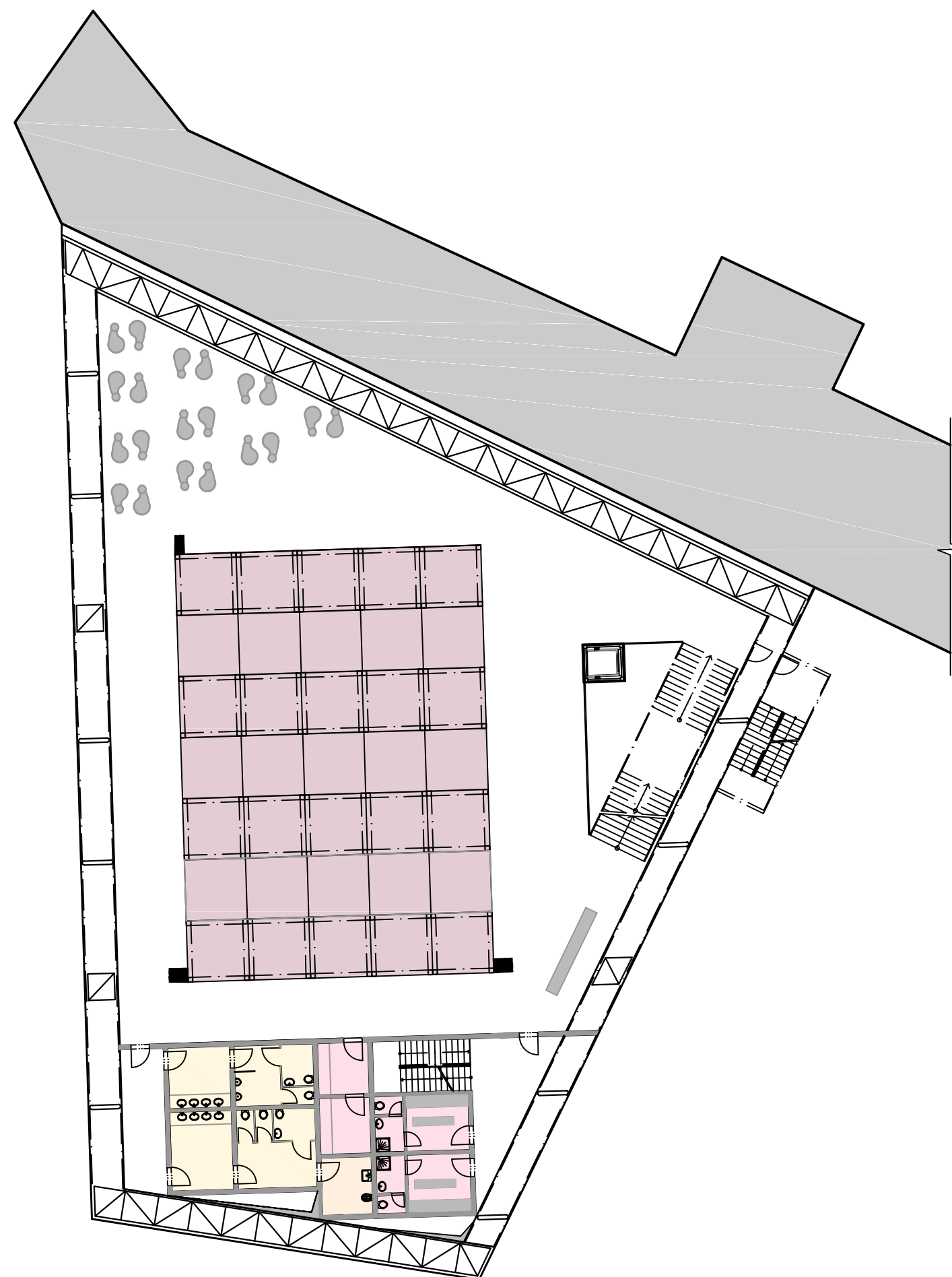
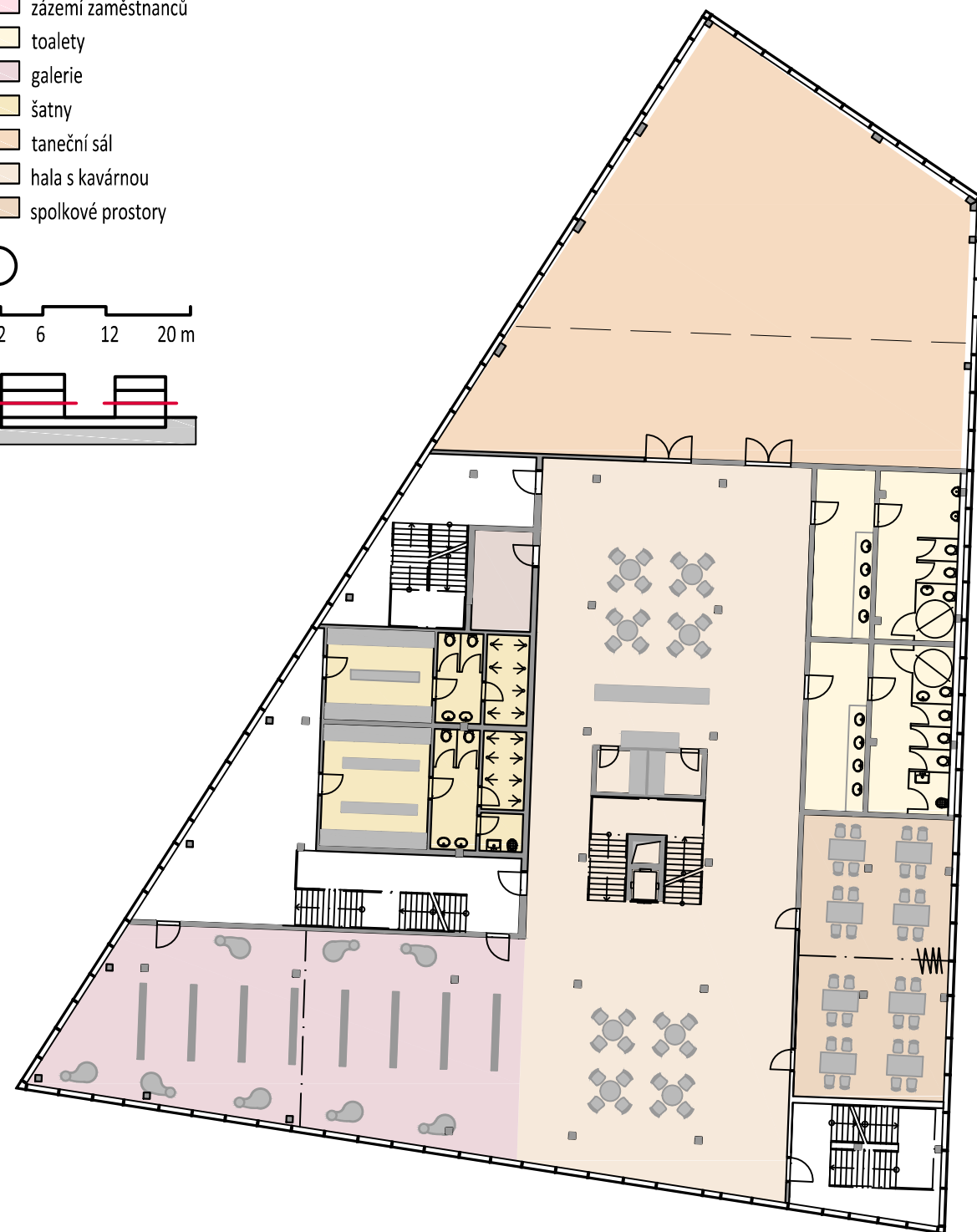
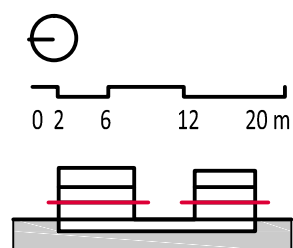
LEGENDA

- technické místnosti
- skladovací prostory
- společenský sál
- toalety
- zázemí účinkujících
- restaurační provoz
- komerce
- vstupní hala
- vstupy do objektů

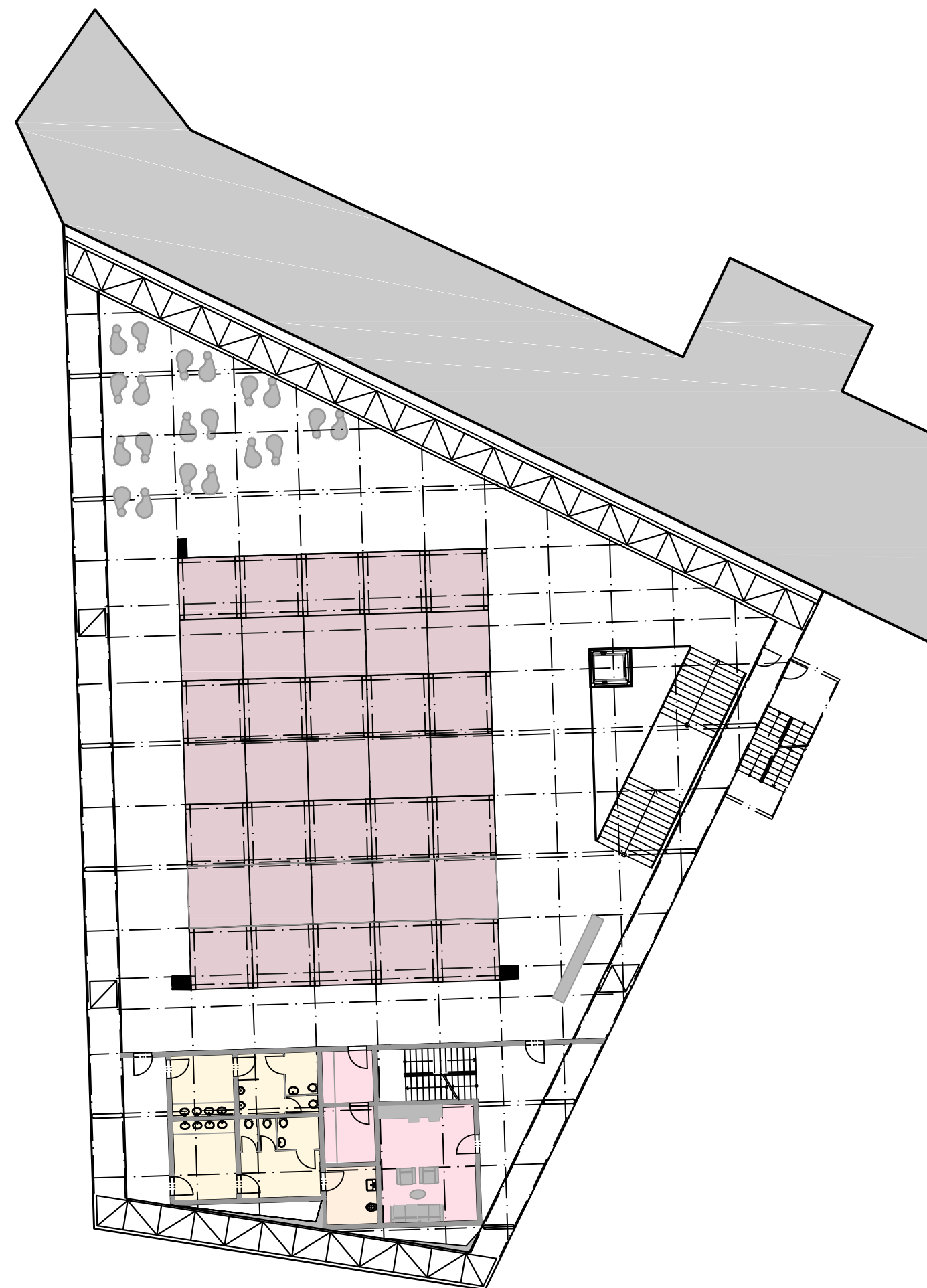
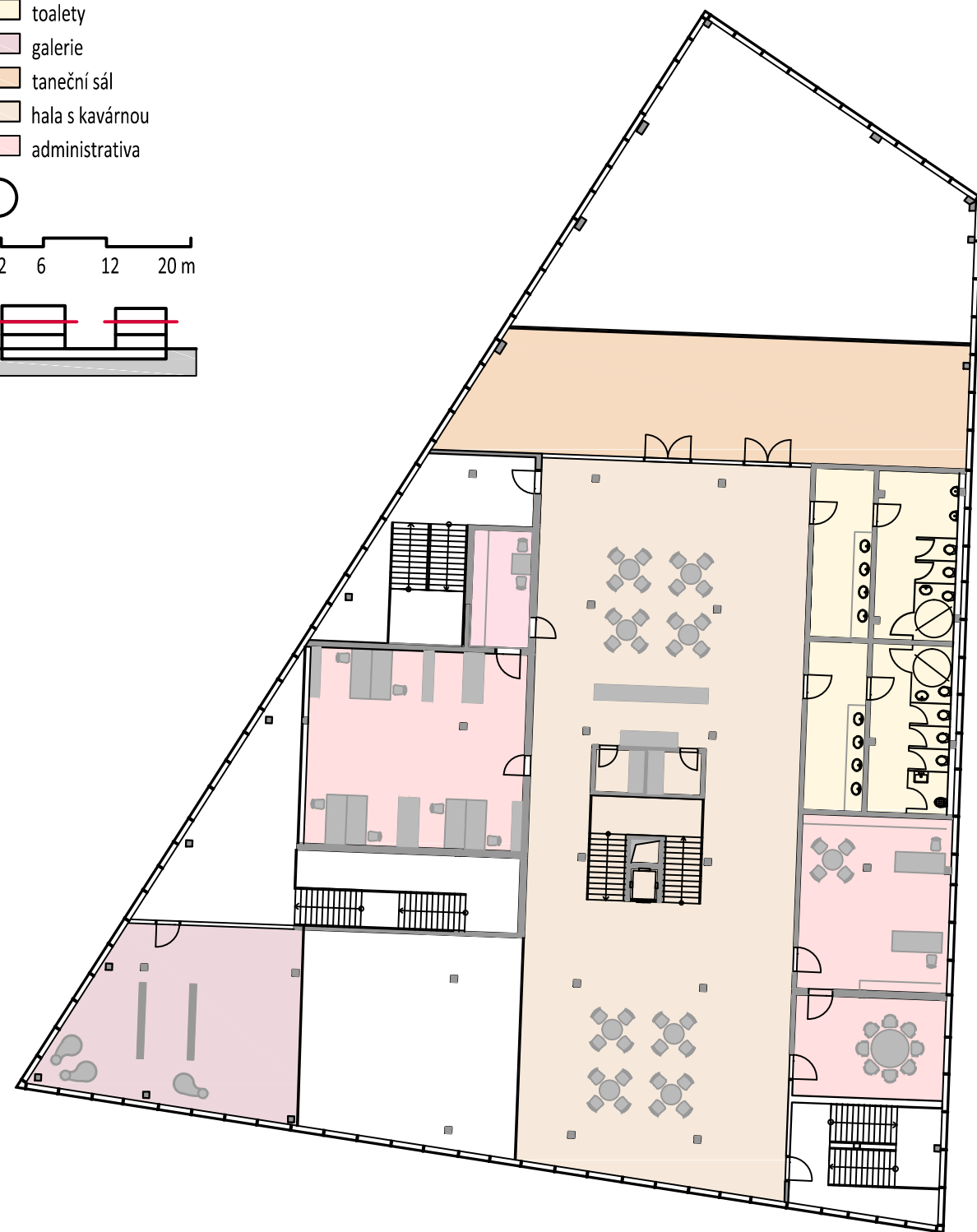
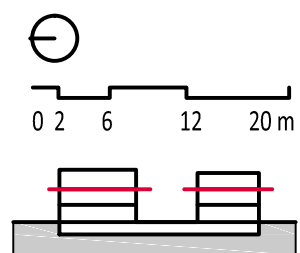
LEGENDA

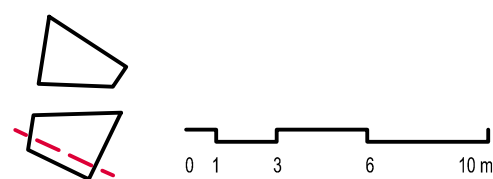
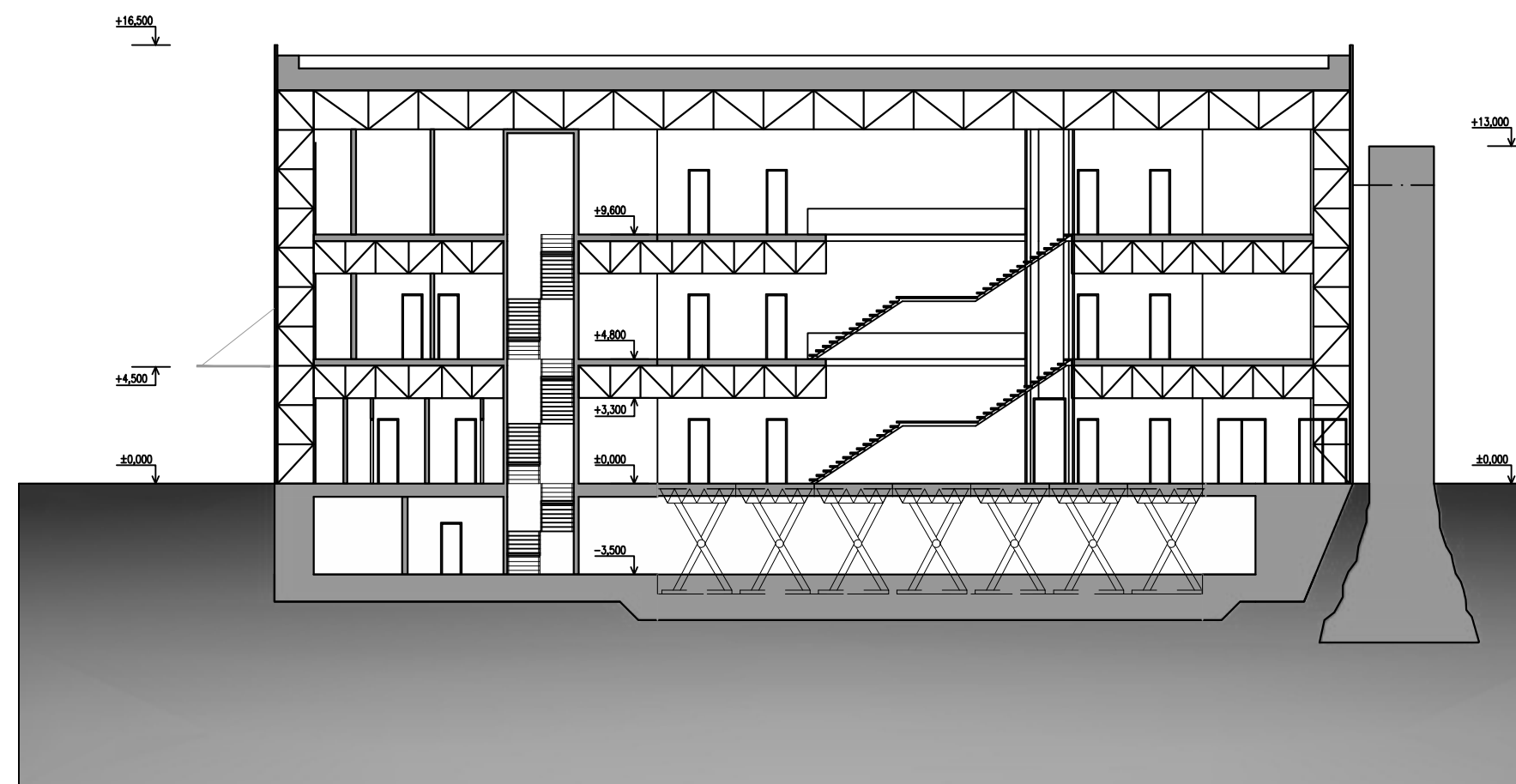
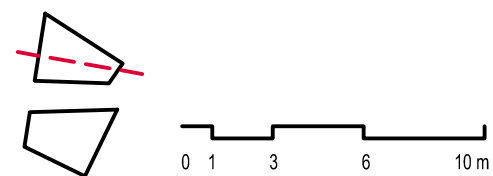
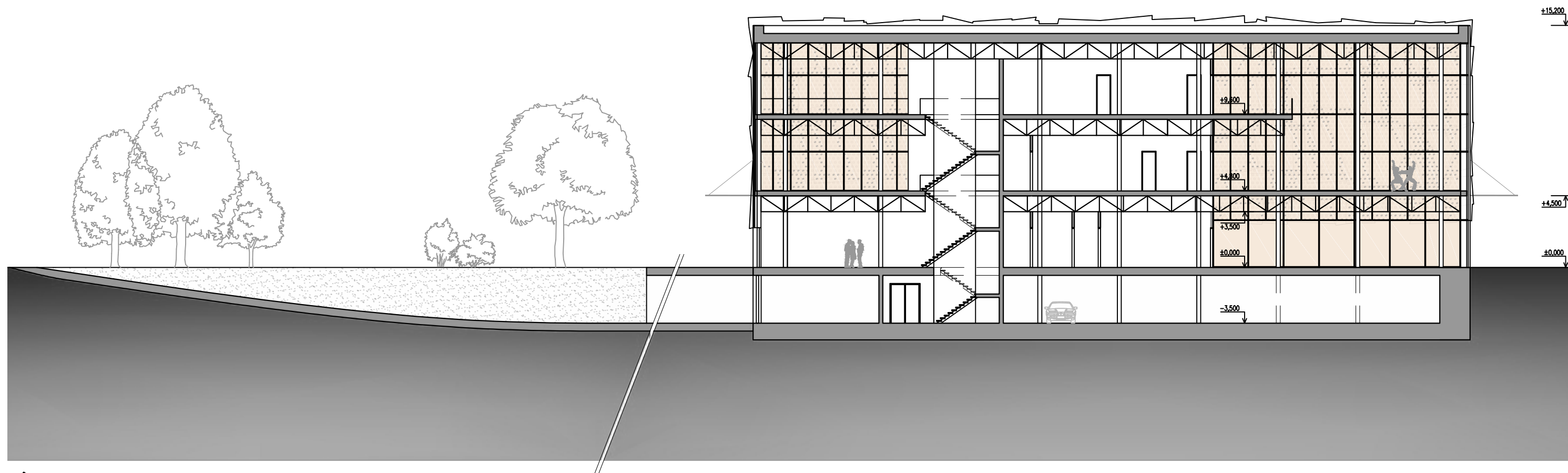
- technické místnosti
- skladovací prostory
- společenský sál
- zázemí zaměstnanců
- toalety
- galerie
- šatny
- taneční sál
- hala s kavárnou
- spolkové prostory

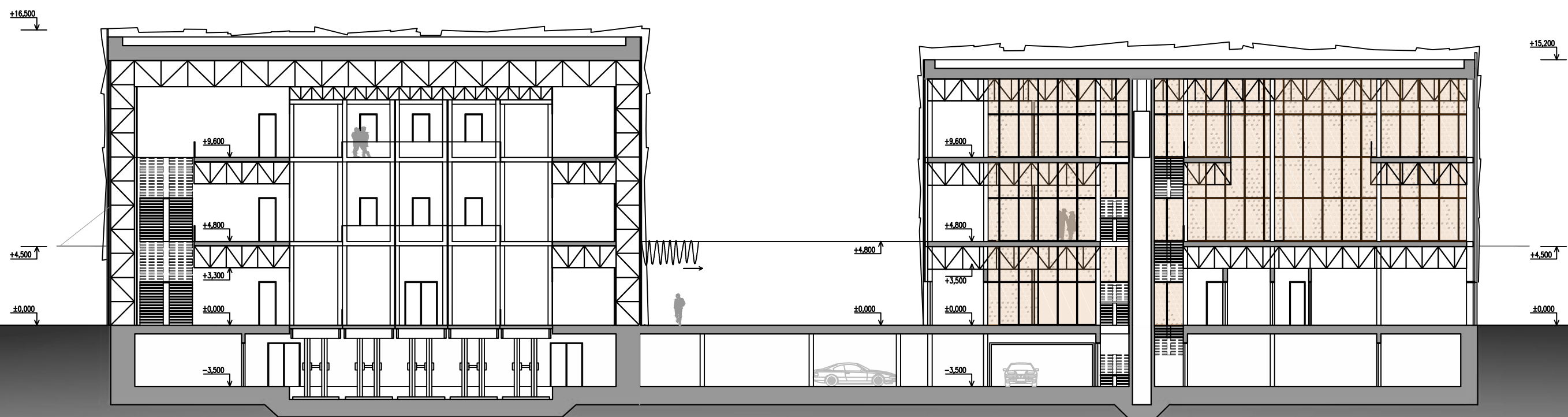

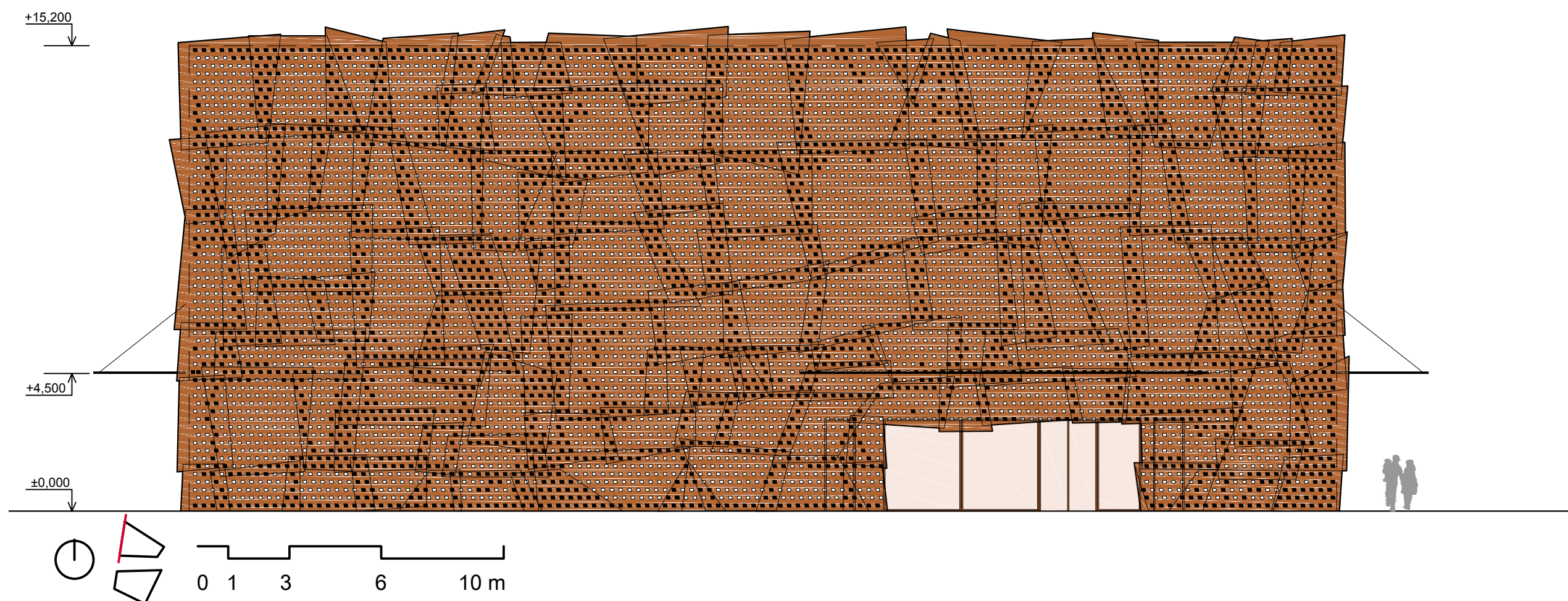
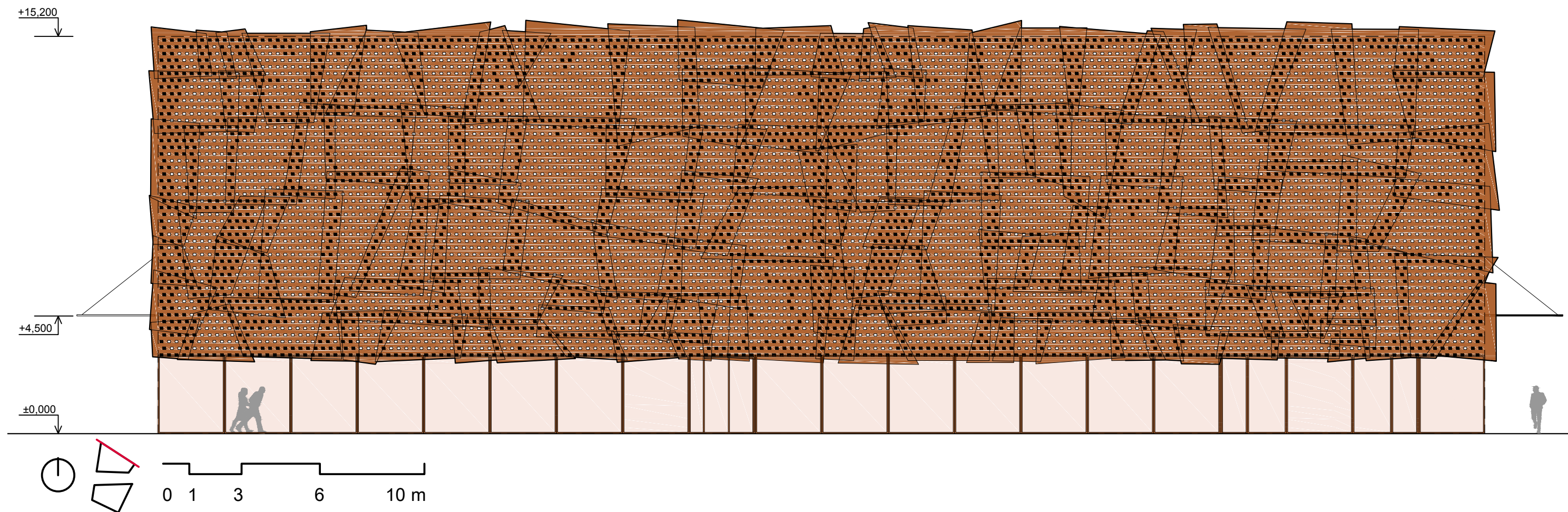
LEGENDA

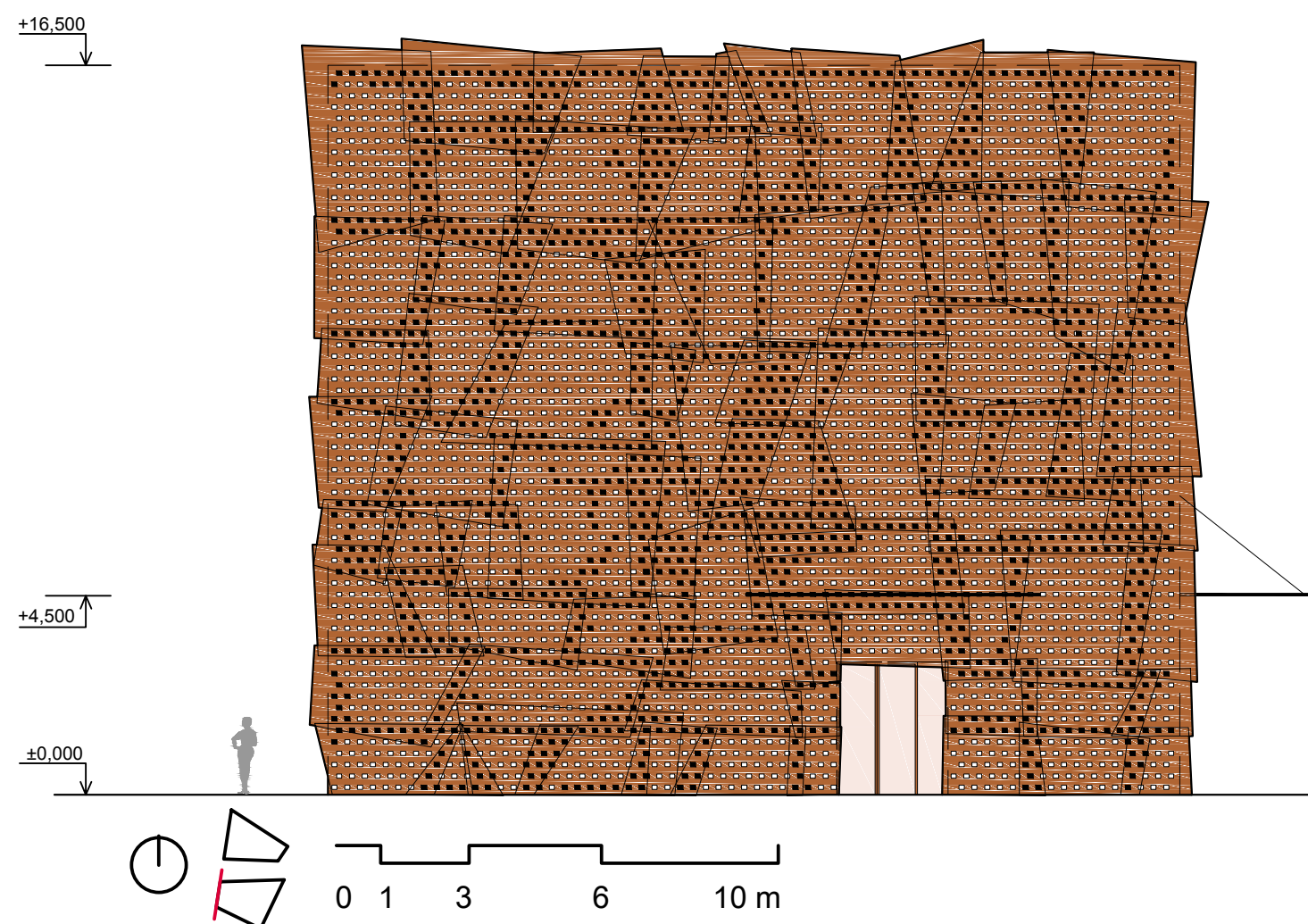
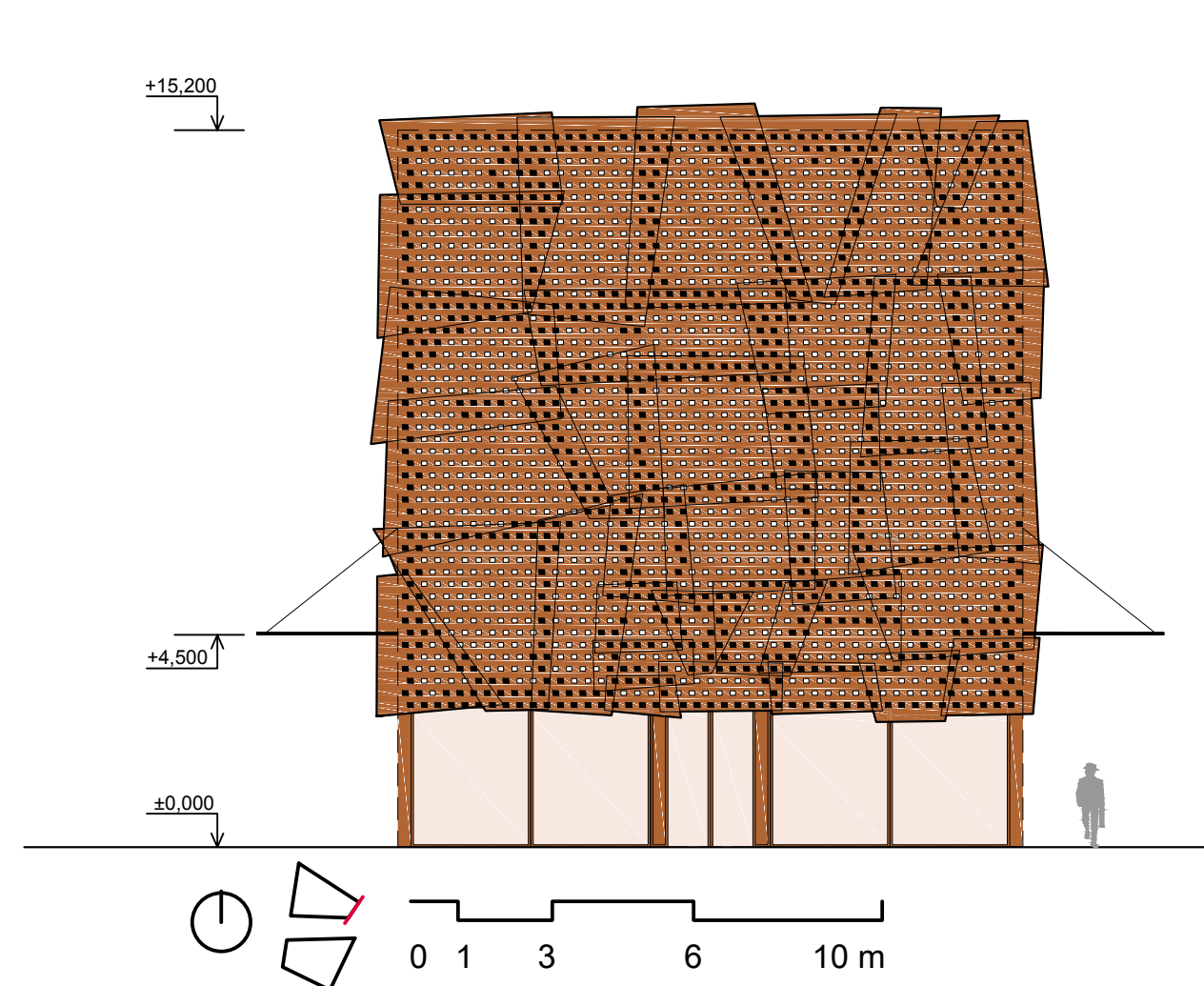
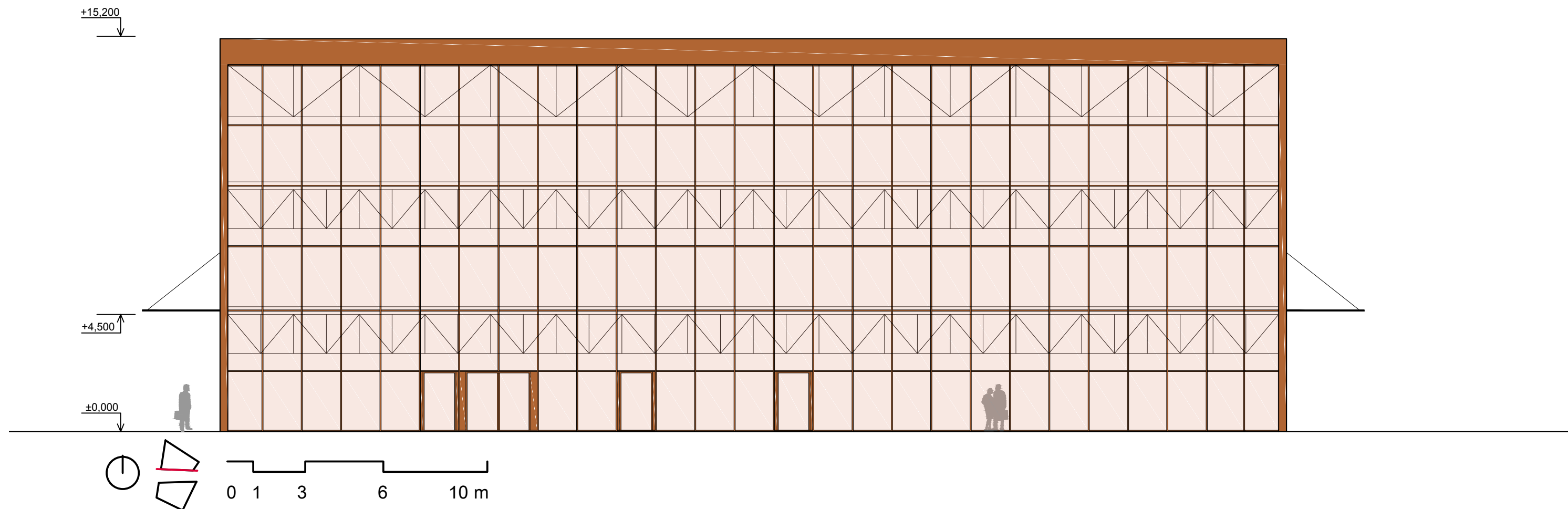
- technické místnosti
- společenský sál
- zázemí zaměstnanců
- toalety
- galerie
- taneční sál
- hala s kavárnou
- administrativa

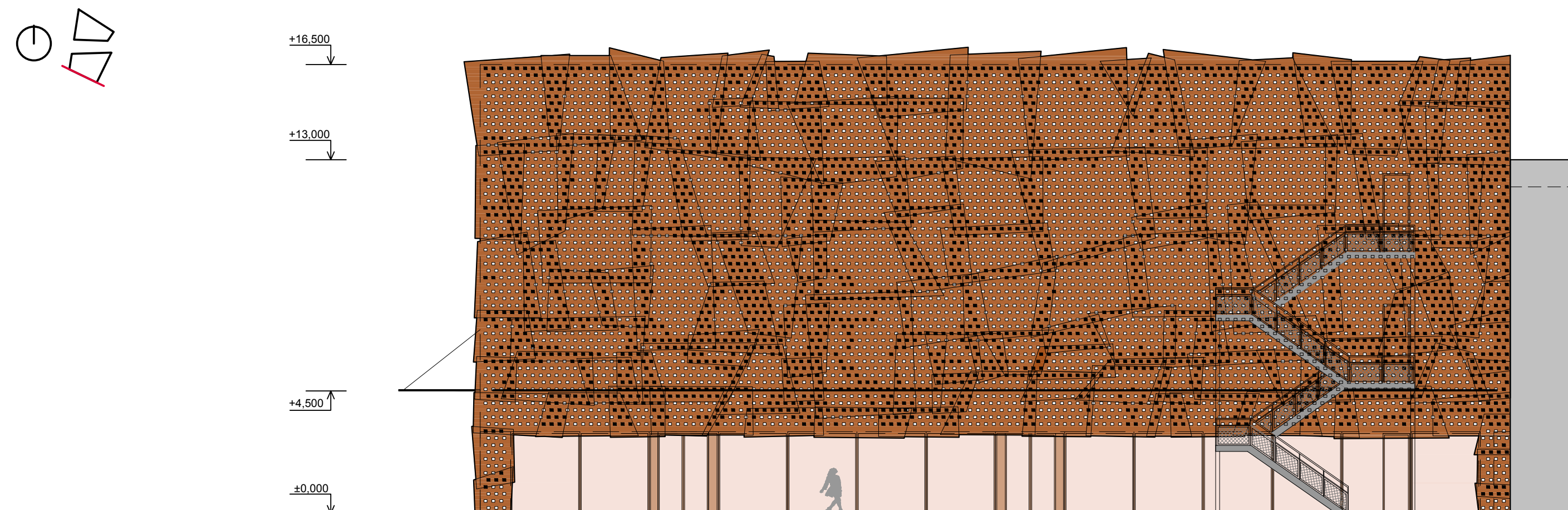
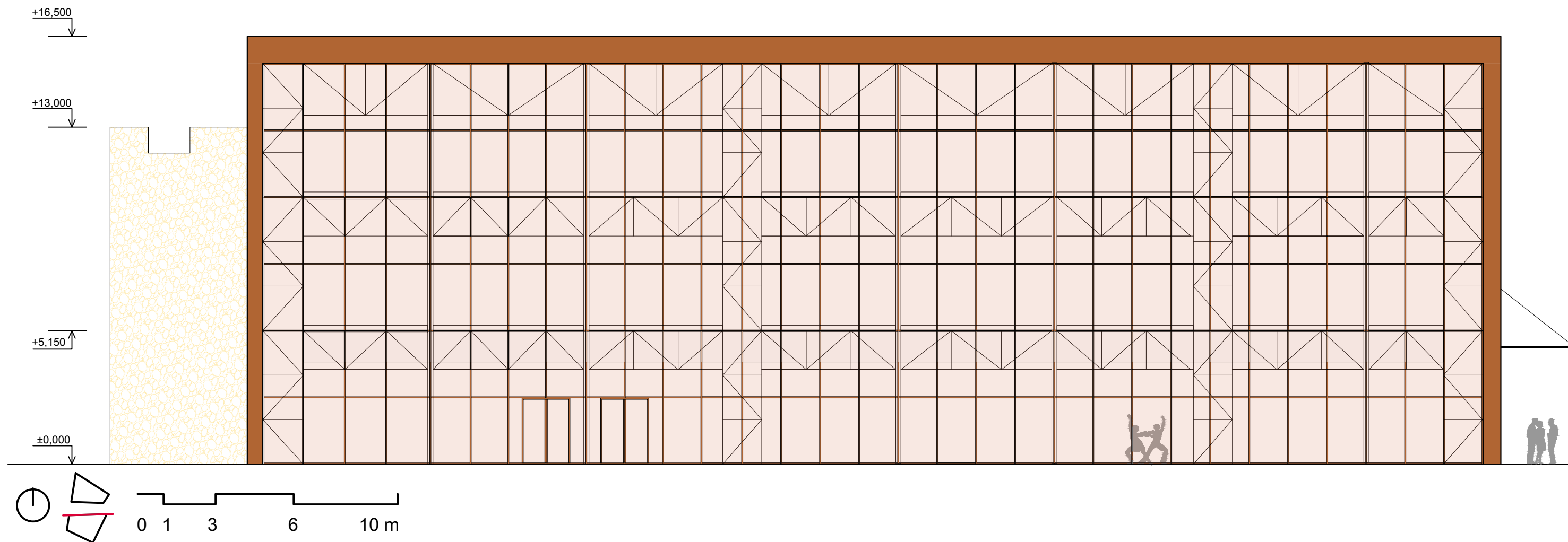

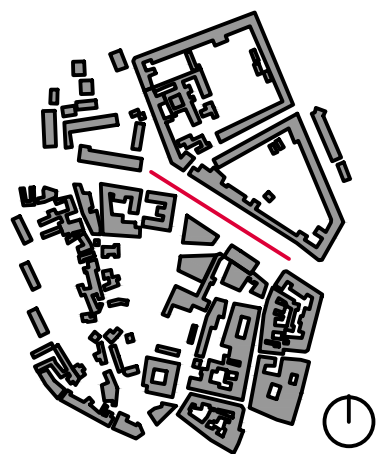

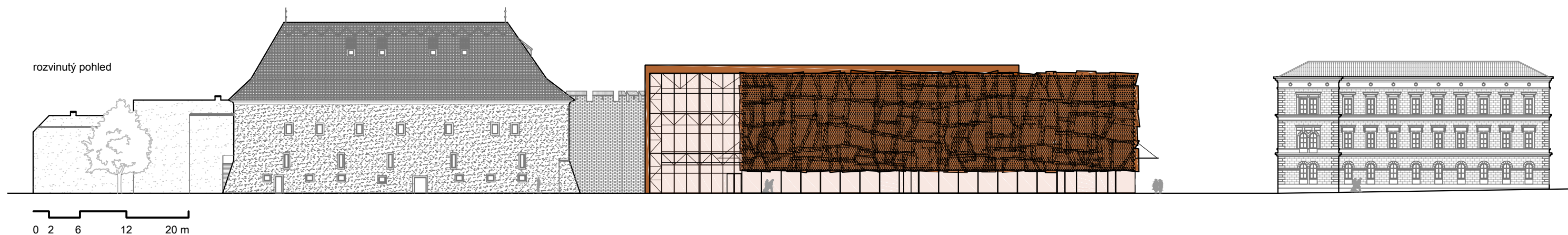

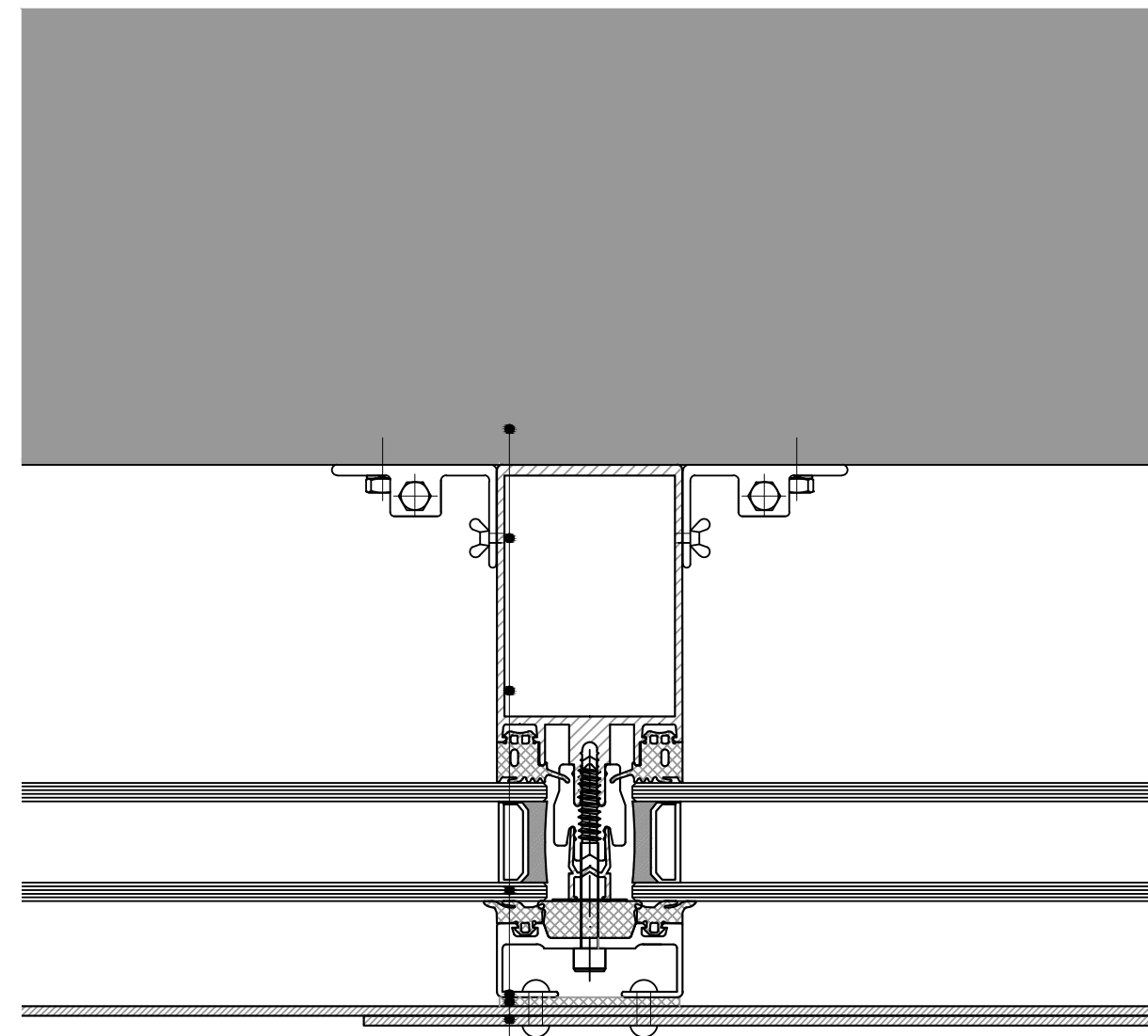
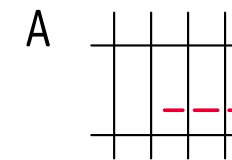
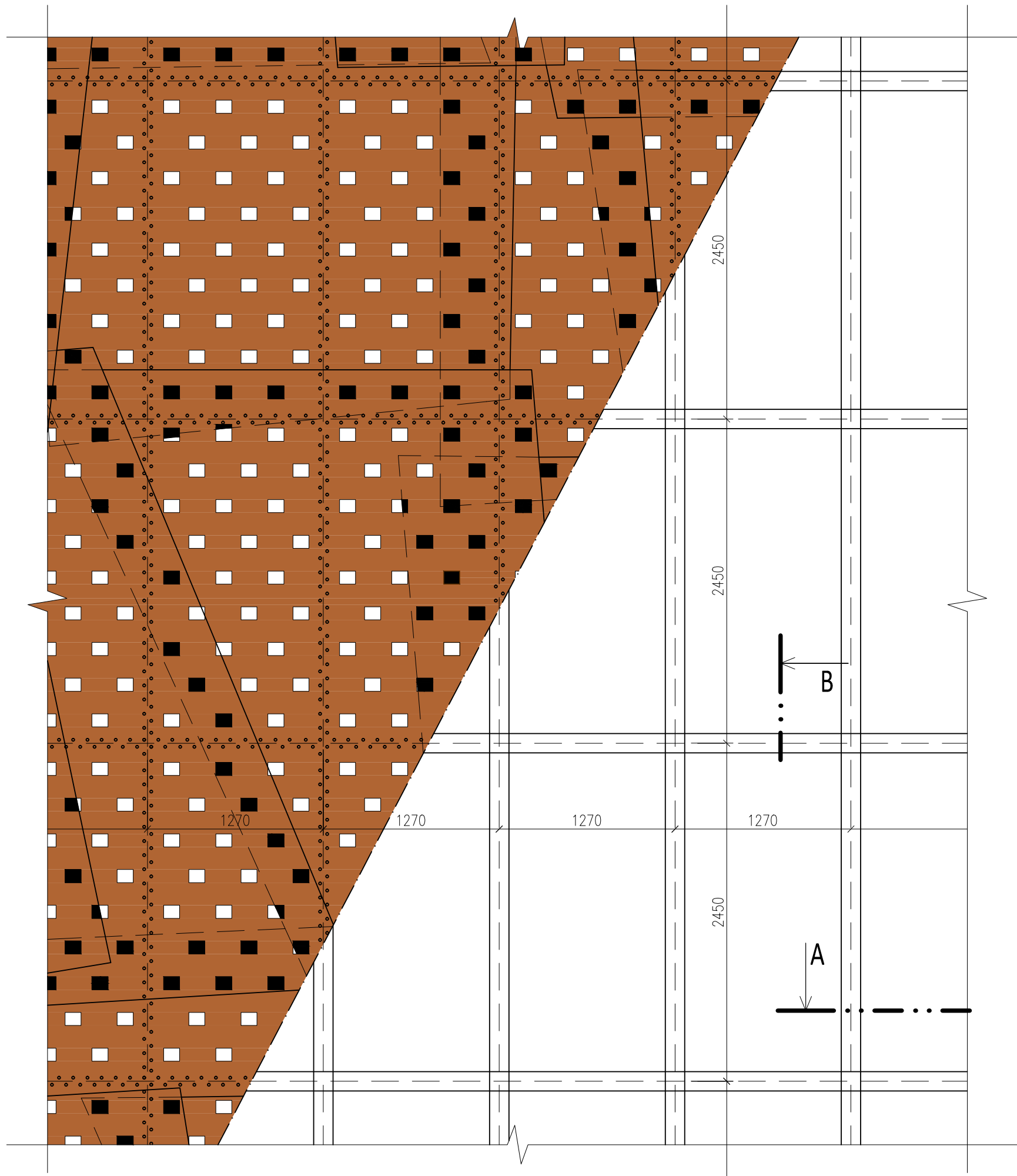

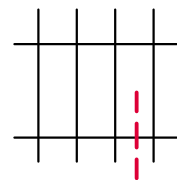
rozvinutý pohled

stropní deska
 rektifikační kotva
 sloupek lehkého obvodového pláště
 izolační dvojsklo
 nýtový spoj
 pružná podložka
 cortenový fasádní obklad

B

nerezová krycí podlahová lišta

rektifikační ocelová kotva

hlavice ocelového sloupu

cortenový fasádní plech

nýtové spoje

izolační dvojsklo

nosný fasádní profil

ocelový sloup

epoxitová polymerbetonová nášlapná vrstva

betonová mazanina

hydroizolace

tepelná izolace

betonová stropní deska

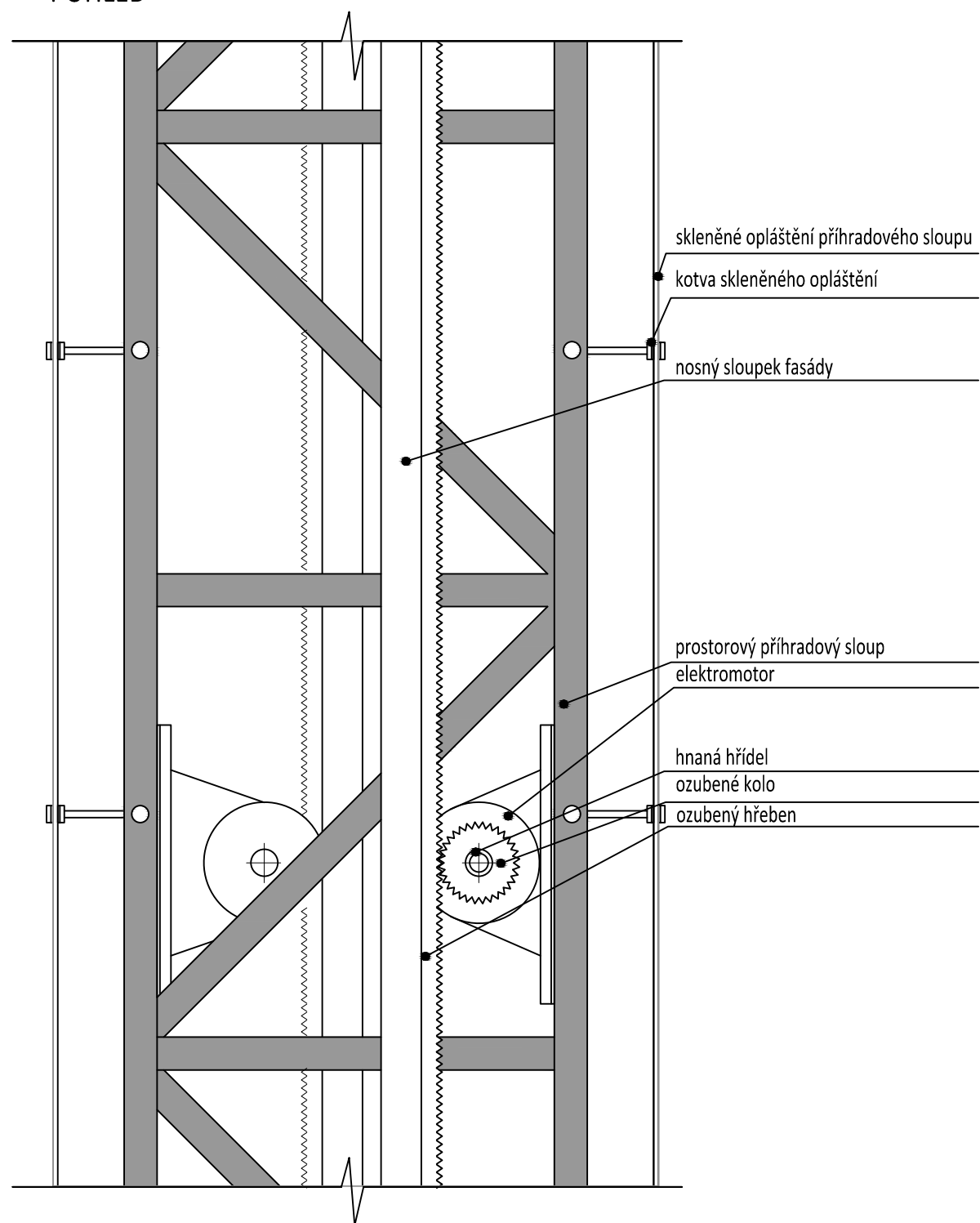
ztracené bednění

stropní ocelová příhradová deska

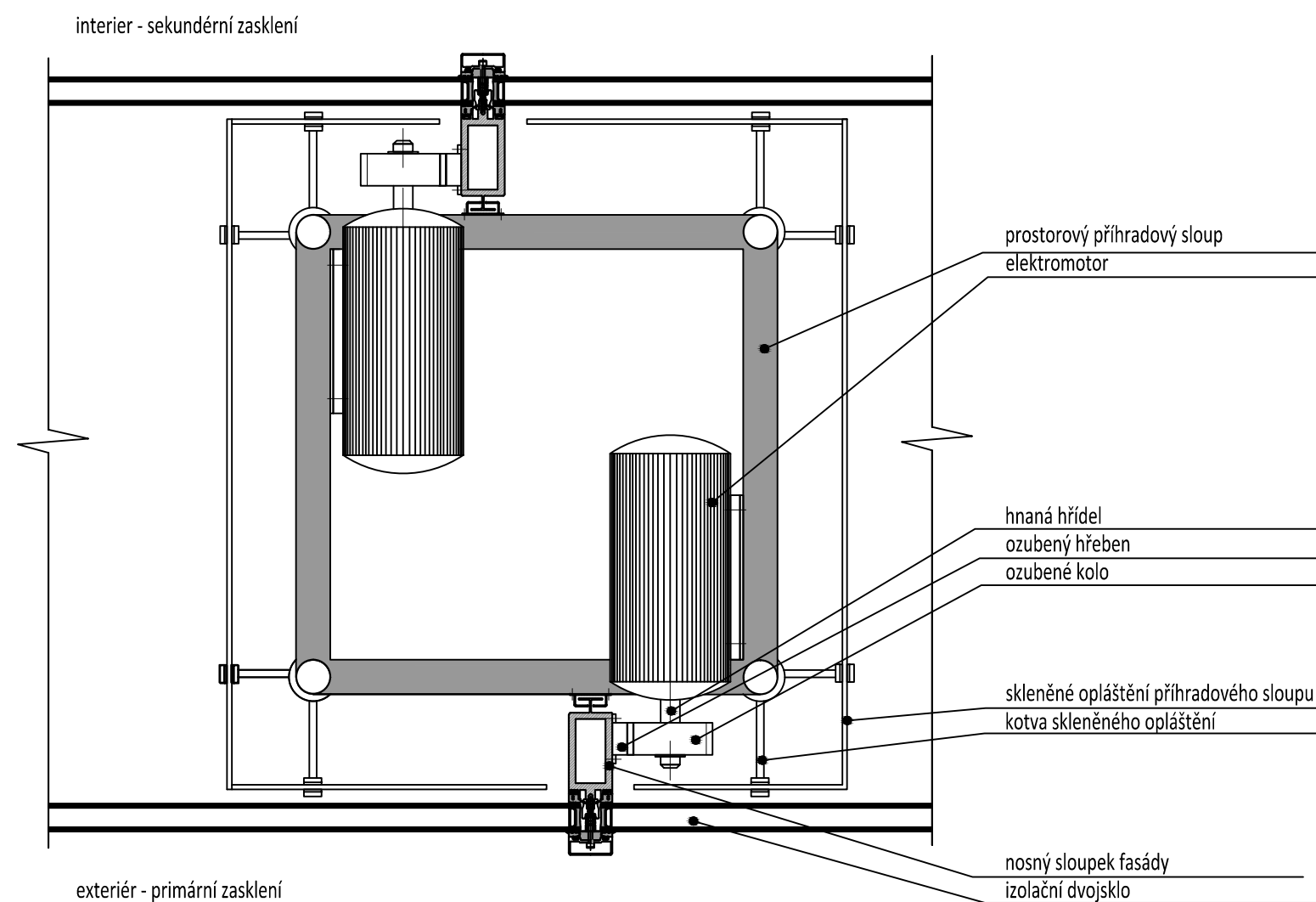
+5,200

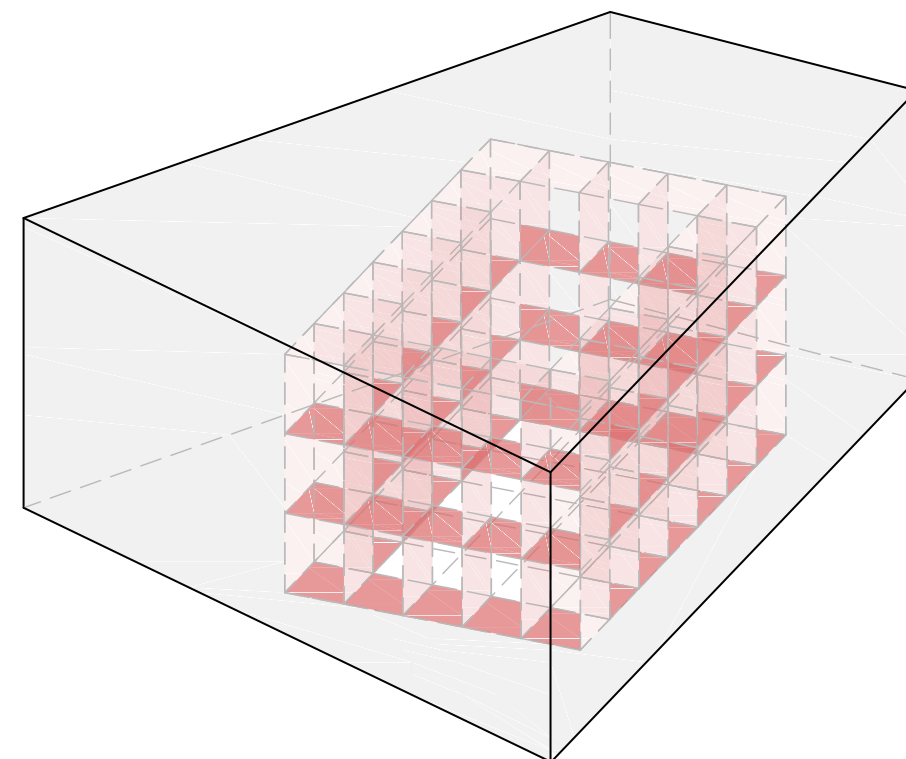
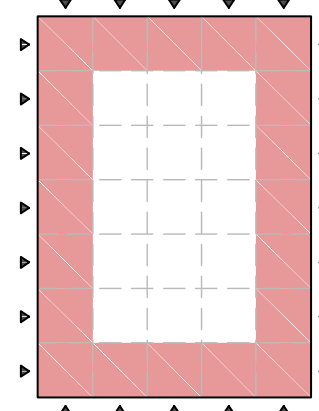
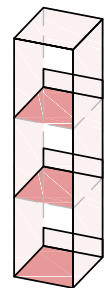
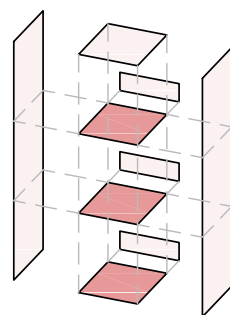
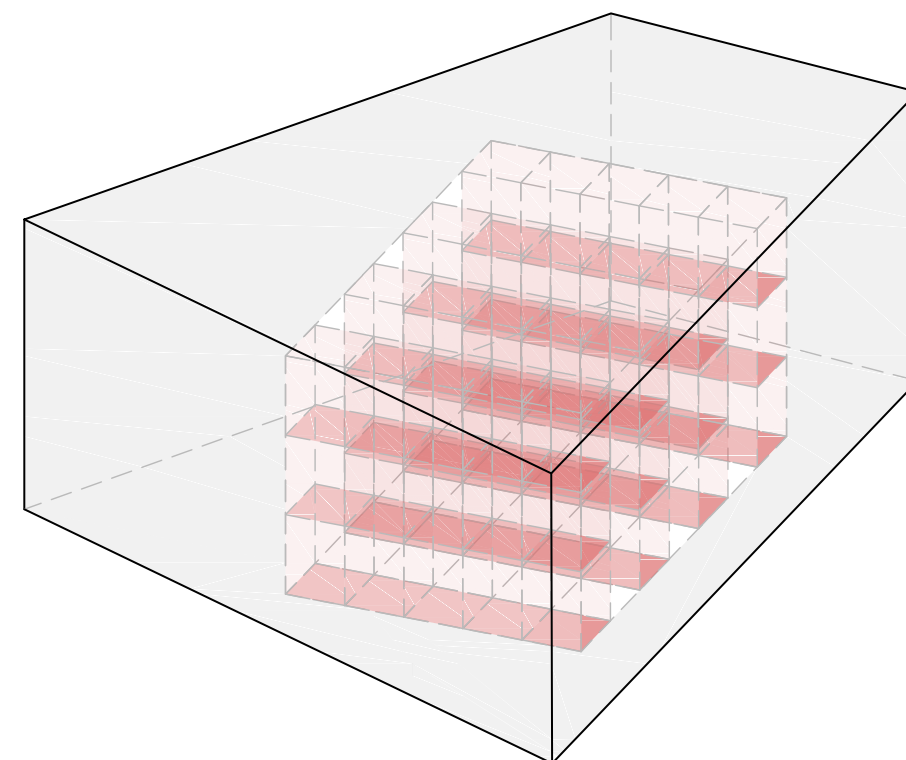
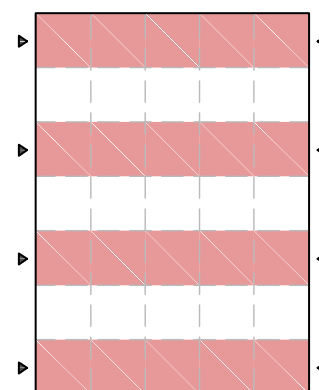
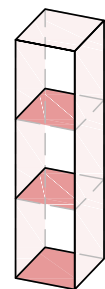
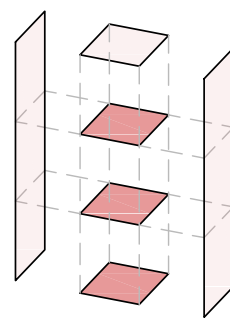
+3,300

POHLED

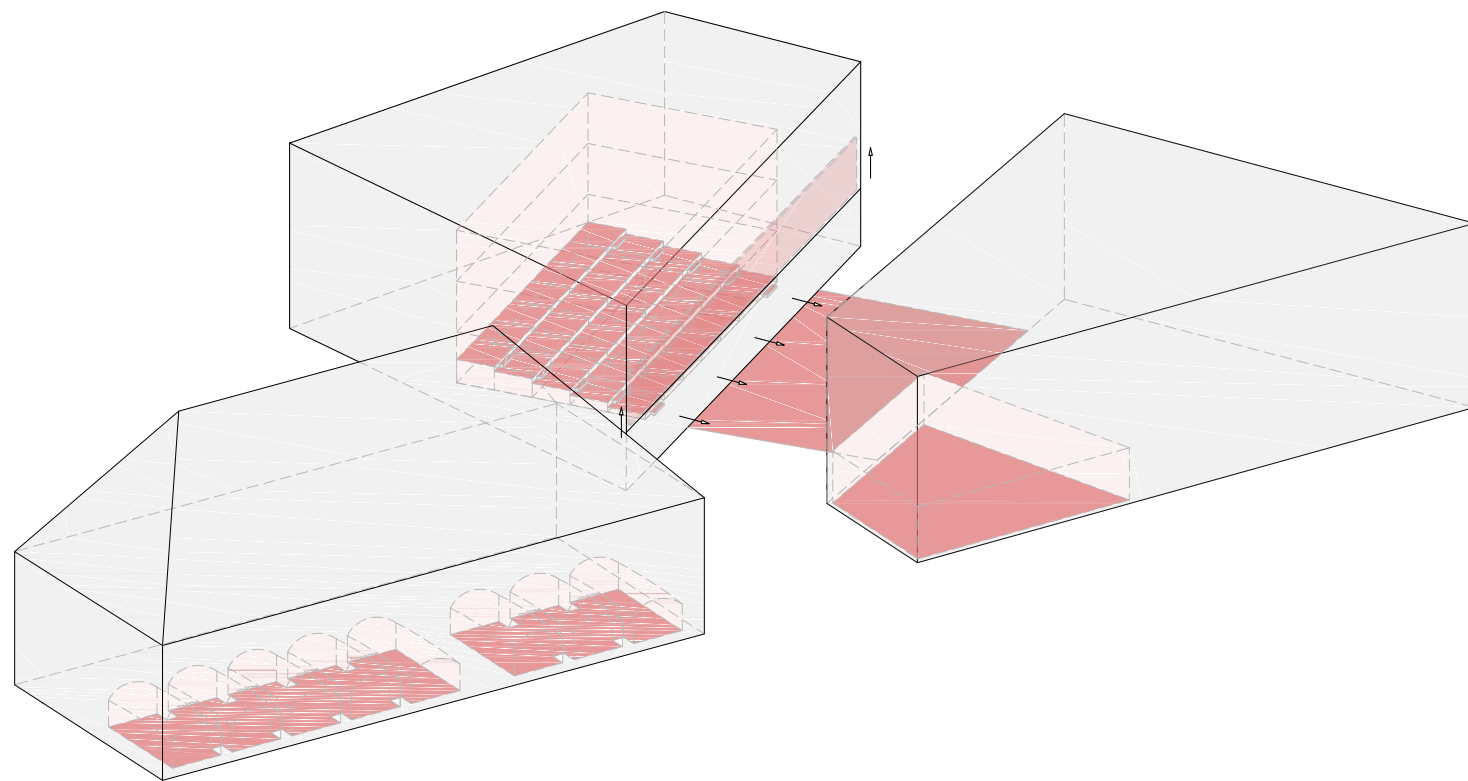

PŮDORYS

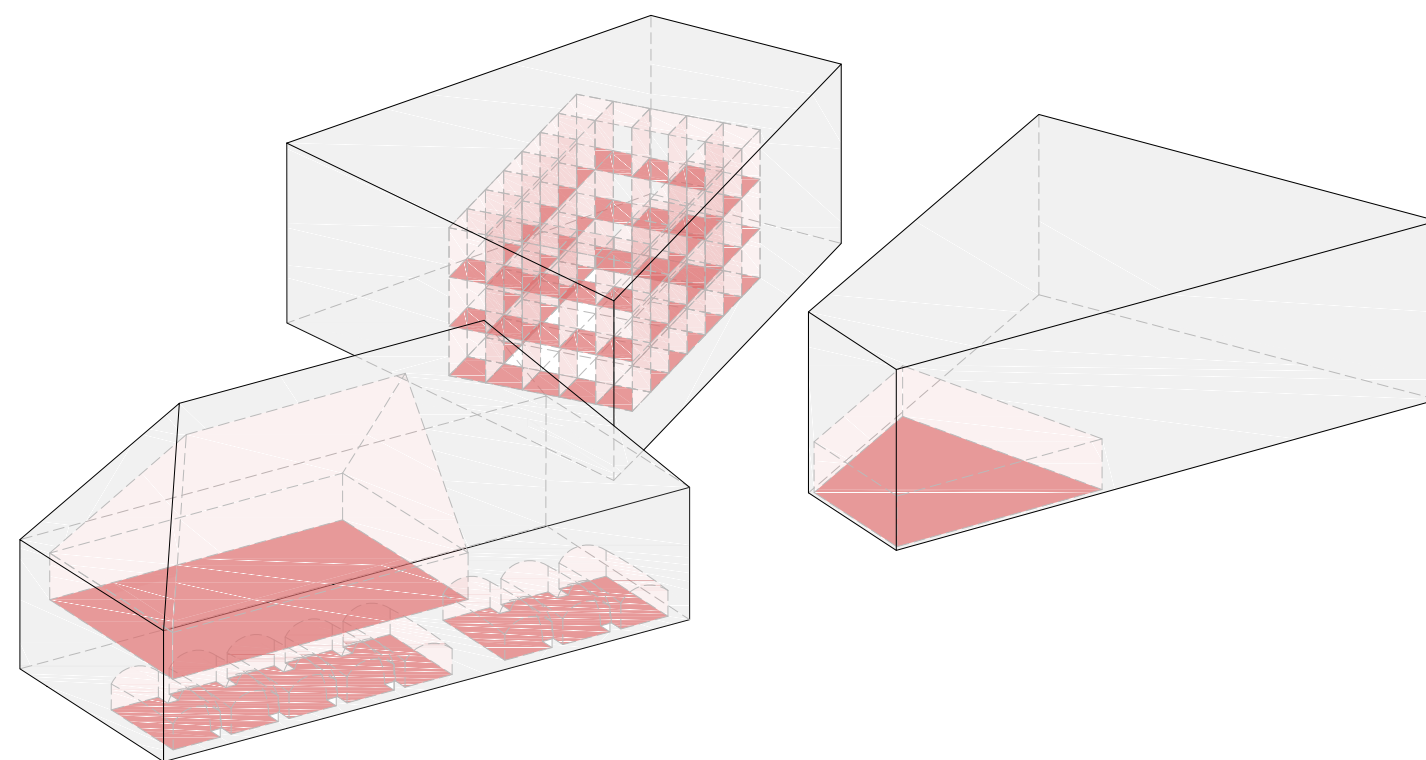

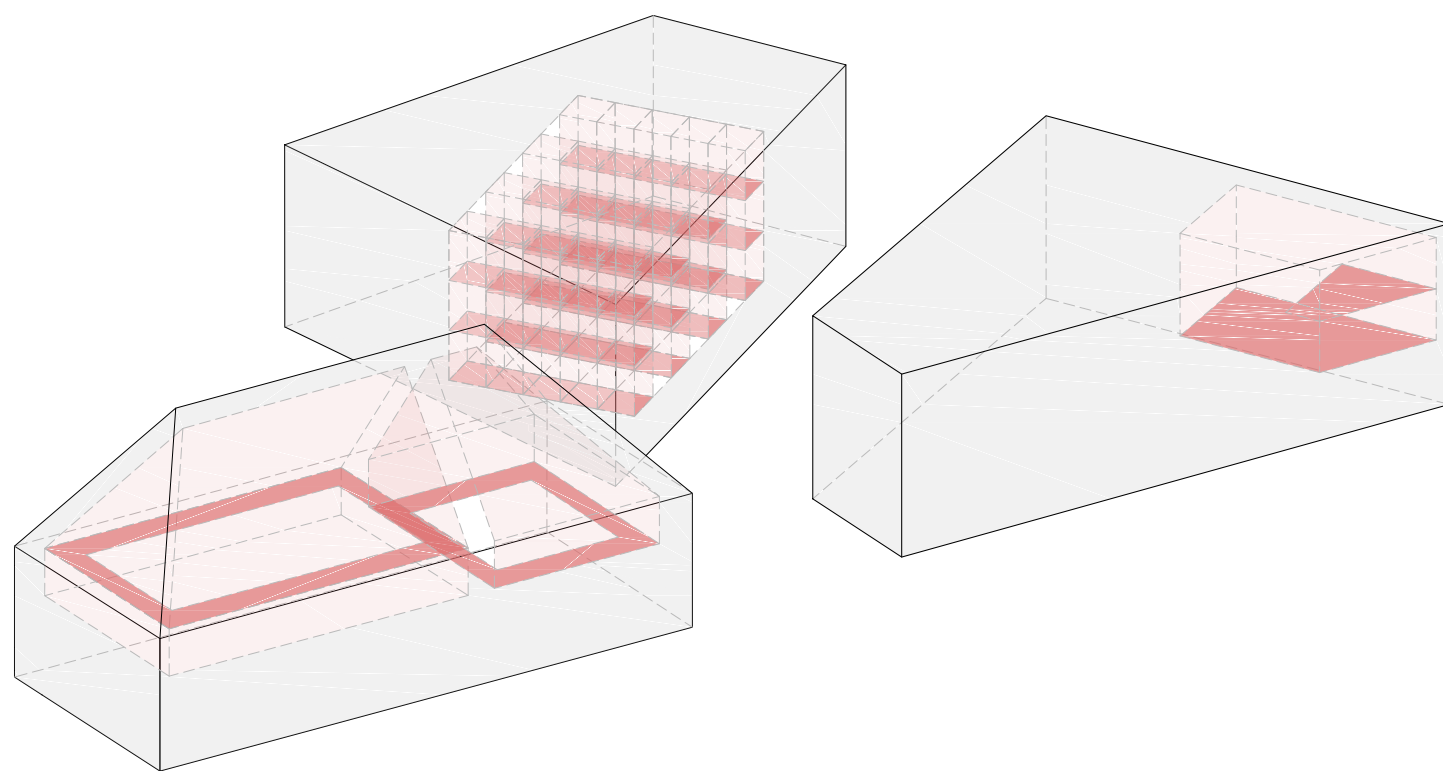
Volnou plochu společenského sálu lze využít i pro osazení lehkých ocelových věží. Vždy dva protilehlé boky věže jsou zpevněné a opatřené průsvitným materiálem. Toto řešení umožňuje osazení věží příčně nebo po obvodu sálu. Příčné osazení průchozích věží přináší prostor pro konání výstav. Při obvodovém rozvržení vzniká série boxů k sezení návštěvníků. Tato organizace je vhodná při konání plesů a volebních meetingů.

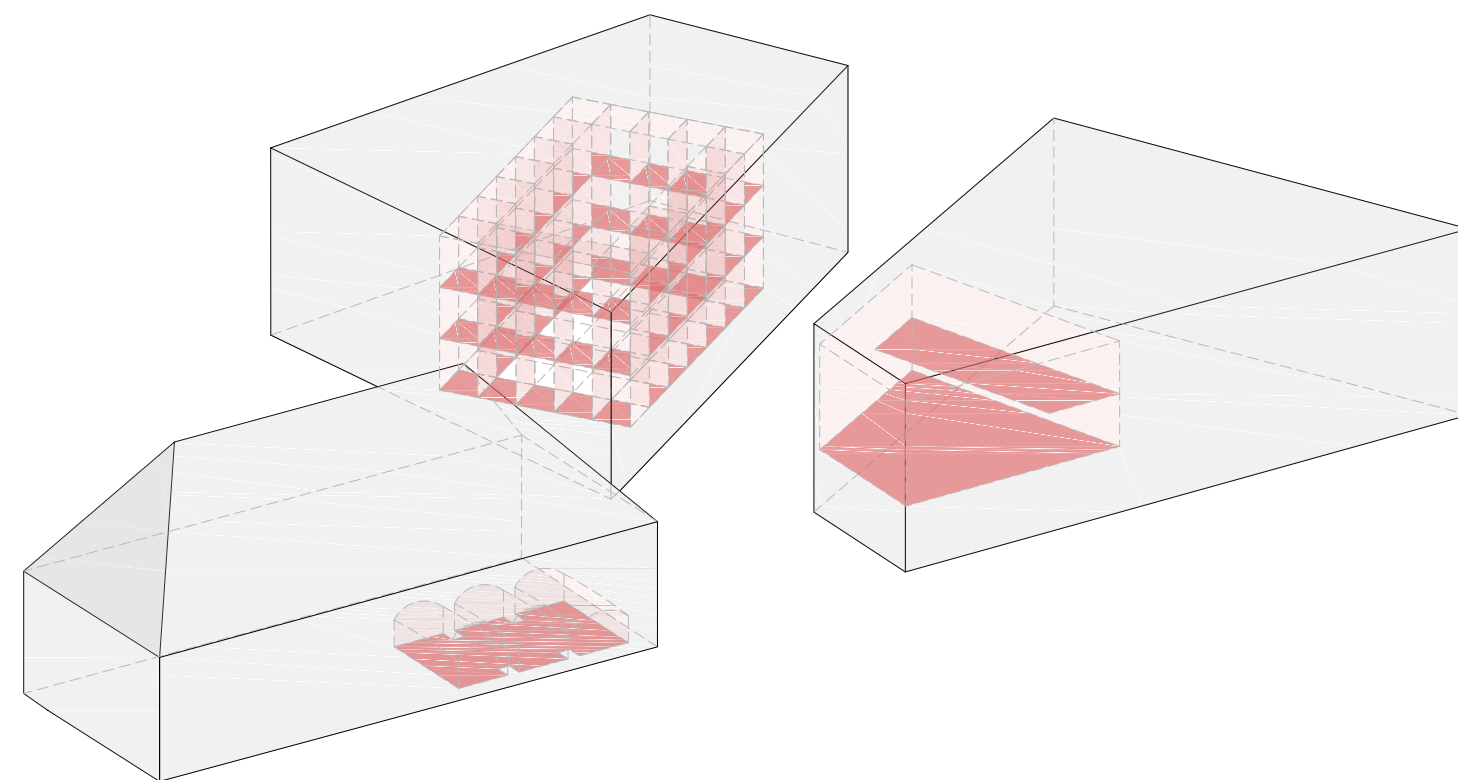
VARIANTA “PERFORMANCE” - podlaha sálu je pomocí jevištních zdvihacích stolů výškově upravena, fasáda do pasáže může být otevřena, kulturní dění proniká do veřejného prostoru; doprovodné provozy pro tento typ kulturní události jsou - restaurace a hradní vinárna.

VARIANTA “VOLBY” - věže jsou v sále osazeny po jeho obvodu, vzniká kongresový prostor, kulturní centrum doplňuje provoz kongresového sálu v hradu; doprovodné provozy pro tento druh kultury jsou - restaurace a hradní vinárna .

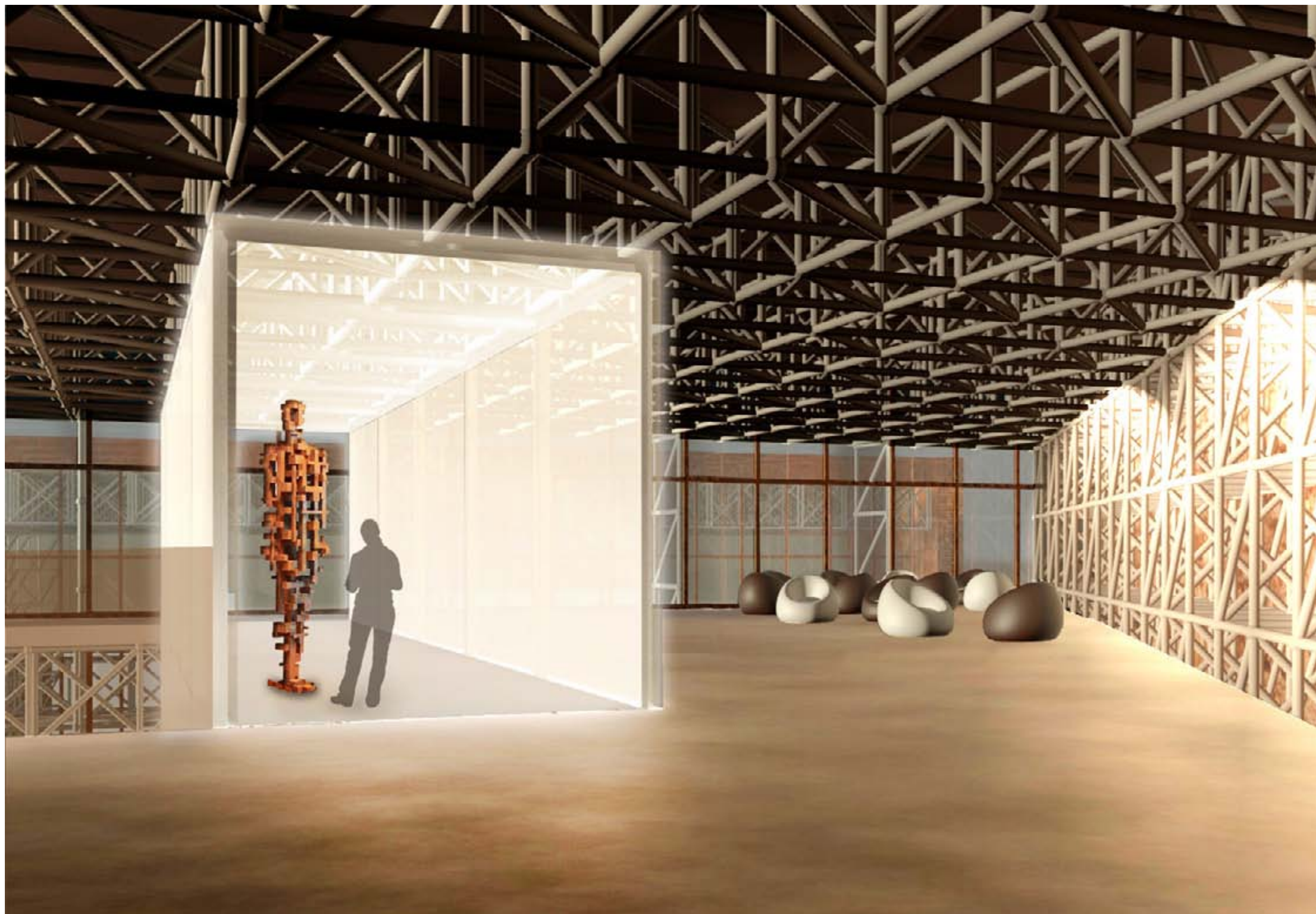

VARIANTA “VÝSTAVA” - věže jsou v centrálním kulturním sále osazeny příčně, čímž v každém podlaží vzniká příčná průchozí ulička sálem, v těchto prostorech jsou osazeny exponáty; rozsáhlejší výstava může probíhat naráz v centrálním kulturním prostoru, dále v galerii ve spolkové části objektu a na podkrovním a schodišťovém ochozu v hradu.

VARIANTA “PLES” - věže jsou v sále osazeny po jeho obvodu, čímž v každém podlaží vzniknou společenské boxy pro sezení hostů plesu; svou funkcí je této variantě blízký taneční sál situovaný ve spolkové části navrhovaného objektu; doprovodným provozem je při konání tohoto typu události hradní vinárna.

POUŽITÁ LITERATURA A ZDROJE

- [1] NEUFERT, Ernst a Peter NEUFERT. Navrhování staveb: zásady, normy, předpisy o zařízeních, stavbě, vybavení, nárocích na prostor, prostorových vztazích, rozměrech budov, prostorech, vybavení, přístrojích z hlediska člověka jako měřítka a cíle : příručka pro stavební odborníky, stavebníky, vyučující i studenty. 2. české vyd. Praha: CONSULTINVEST, 2000. ISBN 8090148662.
- [2] HUNTIER, Jozef. Kultúrno-osvetové budovy. Bratislava: Alfa, 1975.
- [3] MENCLOVÁ, Dobroslava. České hrady. 1. vyd. Praha: Odeon, 1972. ISBN 80-7203-791-9.
- [4] DURDÍK, Tomáš. Encyklopedie českých hradů. 2. vyd. Praha: Libri, 1996. ISBN 8085983036.
- [5] LEDERER, Ferdinand. Priestorove oceľové konštrukcie. 1. vyd. Bratislava: Alfa, 1981, 388 s.
- [6] Geodetická data poskytnutá Českým úřadem zeměměřickým a katastrálním
- [7] Geodetická data poskytnutá stavebním úřadem v Litoměřicích.
- [8] Litoměřice jak jsme je znali. Fotoklub Porta Litoměřice, 2012.
- [9] Litoměřice stavebně historický průzkum. Praha: Státní ústav pro rekonstrukci památkových měst a objektů v Praze, 1971.
- [10] JEHLÍK, Jan. U IV – přednášky_JJ separát 2012 - 13 1/65 URBANISMUS U IV – NAVRHOVÁNÍ. 2012.
- [11] Litoměřice / Leitmeritz Architektura na severu Čech [online]. 2014 [cit. 2014-6-12]. Dostupné z: litomerice-leitmeritz.net/

KONZULTACE

doc. akad. arch. VLADIMÍR SOUKENKA	vedoucí diplomové práce
Ing. MARTIN POSPÍŠIL, Ph.D.	statika
Ing. DANIELA BOŠOVÁ, Ph.D	požární bezpečnost
Ing. arch. HANA ŠPALKOVÁ	krajinářství
Ing. arch. TOMÁŠ EFLER	památková péče

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji Vladimíru Soukenkovi za podnětné a cenné rady, vstřícný přístup a ochotu.

Děkuji své rodině za morální podporu.